

Stockholms stads tjänstenämnd.

Tjänstenämnden.

*Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»;
expeditionstid: 10—14,30.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stockholms stads tjänstenämnd, som tillkom år 1921 i samband med 1921 års löne-reglering och därvid efterträdde den år 1911 inrättade lönenämnden, började sin verksamhet den 1 juli 1921.

Tjänstenämnden handhar i enlighet med vad därom finnes stadgat frågor rörande anställnings-, arbets- och avlöningsvillkor för kommunalstyrelsens, överståthållarämbetets och magistratens tjänstemän, ävensom de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Tjänstenämnden åligger särskilt: att noggrant följa och vaka över tillämpningen av de för tjänstemännen gällande tjänste-, avlönings- och pensionsreglementena; att efter framställning av förvaltningsnämnd eller då nämnden eljest finner skäl därtill meddela erforderliga beslut eller föreskrifter rörande tolkningen och tillämpningen av sådana stadsfullmäktiges beslut, som angå tjänstemännen i deras egenskap av arbetstagare hos staden; att avgöra framställning om tjänste- och familjepension jämväl i fall, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, ävensom frågor om understöd åt tjänsteman eller tjänstemans efterlevande; att årligen inom tid, som stadskollegiet utsätter, till kollegiet avgiva yttrande över nämndernas förslag till stat för nästföljande år, i vad de avse avlöningar och pensioner till tjänstemän samt att, i den mån så ske kan, följa behandlingen av såväl andra kommuners som statens löne- och pensionsfrågor. Erforderligt samarbete bör äga rum mellan nämnden och löneavtalsnämnden.

Beträffande den extra ordinarie tjänstepersonalen har tjänstenämnden att, inom ramen av de anslag, som för ändamålet anvisas, bestämma den lönegrad, vari tjänst skall upptagas, samt antalet tjänster i varje grad. Tjänste-

nämnden meddelar vidare, efter framställning från vederbörande nämnd eller förvaltningschef, beslut om avlöning eller förmåner i övrigt åt extra tjänstemän. Jämlikt revisionsstadgan för Stockholm den 9 april 1936 har tjänstenämnden slutligen att verkställa granskning av revisionskontorets räkenskaper, i vad desamma avse utgifter för löner, arvoden och pensioner (jfr sid. 93).

Tjänstenämnden består av, förutom ordförande som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden minst en gång i månaden. Vid nämndens sammanträden äger tjänstedirektören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag och få sin mening antecknad till protokollet.

Stadens övriga nämnder äga årligen utse en representant för att efter kallelse, utfärdad av tjänstenämndens ordförande, närvara vid tjänstenämndens sammanträden, då där behandlas ärenden, berörande vederbörande nämnds förvaltningsområde. Sådan representant äger rätt att därvid deltaga i tjänstenämndens överläggningar samt att erhålla sin mening antecknad till protokollet. Jämväl överståthållarämbetet och magistraten äger dylik representationsrätt.

Tjänstenämnden har, enligt stadskollegiets beslut den 24 april 1941, erhållit bemyndigande att representera staden vid förhandlingar jämlikt lagen den 17 maj 1940 om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän.

Betr. det år 1937 inrättade särskilda besvärsinstitutet för tjänsteställningsfrågor och den för dess handhavande inrättade besvärsnämnden, se sid. 91.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads tjänstenämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 52). Allmänt tjänstereglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 14 och 15 juni 1937, med ändr. Tjänstereglemente för befattningshavare vid polisväsendet inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937 och fastställt av ÖA 13 juli 1937. Tjänstereglemente för icke-ordinarie tjänstepersonal inom Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni

1937¹⁾, med ändr. Allmänt tjänstepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937¹⁾, med ändr. Familjepensionsreglemente för Stockholms kommunalstyrelse, antaget av SF 15 juni 1937.¹⁾ Aftal mellan Stockholms stad och Stockholms stads befattningshavares familjepensionskassa om stadens övertagande av kassans rörelse, av k. m:t fastställt att gälla fr. o. m. 1 okt. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 18 dec. 1922. Bestämmelser rörande tjänste- och familjepension för borgarråd, antagna av SF 17 dec. 1937. Bestämmelser rörande arvoden åt borgarråd, antagna av SF 28 juni 1940. Reglemente ang. tjänste- och familjepension för borgarråd, antaget av SF 28 juni 1940 och fastställt av ÖA 5 aug. 1940. Borgarråds avlöning under tjänstledighet på grund av sjukdom eller eljest, SF:s beslut 16 juni 1941. Avlöningsreglemente för ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938. Avlöningsreglemente för icke-ordinarie tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, antaget av SF 24 jan. 1938 och fastställt av k. m:t 29 april 1938. Tjänstepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938. Familjepensionsreglemente för tjänstemän vid vissa av ÖA:s avdelningar och ÖA underlydande institutioner samt vid Stockholms magistrat och rådhusrätt, fastställt av k. m:t 6 maj 1938 i huvudsaklig anslutning till beslut av SF 24 jan. 1938. Avlöningsreglemente för lärarpersonalen i övningsämnen vid Stockholms folk-skolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Reglemente ang. avlöning och pension för överlärare samt inspektörer och inspektörer i vissa undervisningsgrenar vid Stockholms folk-skolor, antaget av SF 15 och 22 juni 1921, med ändr. Avlönings- och pensionsreglementen för ordinarie lärarpersonal vid Stockholms stads verkstads-, lärlings- och yrkesskolor, antagna av SF 19 dec. 1923, med ändr. Bestämmelser ang. rörligt löne- eller pensionstillägg åt vissa stadens tjänstemän samt pensionärer och understöds-tagare m. fl., antagna av SF 15 juni 1921, med ändr. (Gäller endast oreglerade befattningar och tjänster.) Bestämmelser ang. Stockholms stads extra tjänstemän, antagna av SF 15 maj 1922, med ändr. (Gäller endast oreglerade tjänster.) Resereglemente för Stockholms stad, antaget av SF 20 juni 1927. Bestämmelser ang. tjänstebostadsersättningar, fastställda av tjänstenämnden

10 maj 1939 och senare. Avlöningsbestämmelser för stadens kvinnliga personal på extra stat under tjänstledighet i sammanhang med havandeskap och barnsård, SF:s beslut 16 febr. 1942. SF:s beslut 20 dec. 1939 och 18 nov. 1940 om skyldighet för befattningshavare, som erhålla förordnande efter 1939 års utgång, att med viss begränsning underkasta sig sådana jämkningar i fråga om pensionsbeloppen, som SF i vederbörlig ordning besluta. SF:s beslut 18 dec. 1940 om skyldighet för den, som efter 1940 års utgång tillträder befattning eller tjänst inom kommunalstyrelsen, att med viss begränsning underkasta sig de ändringar i fråga om rörligt löne- och pensionstillägg, vilka av SF beslutas.¹⁾ Lag 30 juni 1943 ang. begränsning av dyrtidstillägg å lön och pension.

Tjänstenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm.; t. »stads-huset»; träffas i stads-huset alla vardagar 11 —12.

Vice ordförande.

*Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Ericson, O. G., kammarskrivare.

Göransson, C. G. E., ombudsman.

Kock, Karin, docent.

Lindblom, Edith M., fröken.

*Ossbahr, C. P., protokollsekreterare, stadsfullm.

Suppleanter.²⁾

Gabrielsson, G. V., ombudsman.

*Herlitz, Ingeborg, försäkringstjänsteman, stadsfullm.

¹⁾ Här till komma de mellan representanter för staden och olika personalorganisationer den 28 okt. och 4 nov. 1942 träffade avtalen ang. begränsning tills vidare av de rörliga lönetilläggen m. m. samt SF:s i samband med godkännande av dessa avtal den 18 dec. 1942 fattade beslut.

²⁾ Ordföranden och ledamoten hr Ossbahr skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanten fröken Herlitz, ledamoten fröken Lindblom av suppleanten hr Linnäs samt ledamöterna hrr Göransson, Ericson, vice ordföranden och fru Kock av suppleanterna fröken Hudin, hrr Knuttila, Gabrielsson och Strandberg. Därest den för frånvarande ledamot utsedde personliga suppleanten ej är tillstädes, skall i den mån suppleanterna icke redan tagits i anspråk enligt huvudregeln, såsom ersättare inträda den till tjänstären äldste suppleanten inom samma partigrupp. Om någon suppleant enligt denna ordning icke finnes tillstädes, skall som ersättare inträda den till tjänstären äldste suppleanten, oberoende av partigrupp.

¹⁾ Fastställt av ÖA 13 juli 1937, såvitt angår polisväsendet.

TjN

- *Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna, stadsfullm.
Knuutila, C. F. E., timmerman.
Linnäs, A. G., sekreterare.
*Strandberg, E. A., ombudsman, stadsfullm.

Tjänstenämndens delegerade.

1. Delegerade för förhandling enligt lagen om förhandlingsrätt för kommunala tjänstemän (förhandlingsdelegerade).

Öman, Ivar; Ericson, O. G.; Malmberg, G. E.
Suppleanter: Kock, Karin, Ossbahr, C. P. och tjänsteförrättande tjänstedirektören.

2. Delegerad för frågor om:

- löne- och avlöningsförhöjningar åt ordinarie och extra ordinarie personal samt om tjänstetidsberäkning för sådana förhöjningar;
- tjänste- och familjepensioner samt om uppskjuten livränta;
- tjänstledighet under längre sammanhängande tid än sex månader;
- avlöning vid samtidigt bestridande av mer än en befattning eller tjänst;
- avlöning vid ledighet för enskilda anse- lägenheter, vid åtnjutande av partiell tjänstledighet samt vid förordnanden å vakanta befattningar;
- ersättning till vikarier; samt
- tillämpningen av bestämmelserna i rese- reglementet för Stockholms stad.

Öman, Ivar.

Suppleanter: Malmberg, G. E. eller tjänste- förrättande tjänstedirektören.

3. Delegerade för frågor om faststäl- lande av ersättningar för tjänste- bostäder.

Göransson, C. G. E.; Ossbahr, C. P.

Suppleanter: Ericson, O. G. och tjänsteförrät- tande tjänstedirektören.

4. Delegerade för frågor om avlöning åt extra och »övrig icke-ordinarie» personal.

Malmberg, G. E.; Ossbahr, C. P.

Suppleant: tjänsteförrättande tjänstedirektören.

Revisorer.

Gemensamma för stadskollegiet m. fl. (se sid. 86).

Tjänstedirektör (C).

Malmros, N., mottagningstid: 10,30—11,30.

Tjänstesekreterare (23).

Andersberg, G. H. A.; mottagningstid: 10,30—11,30.

Notarier (8,064—6,360 kr.).

Engberg, B. H. F.; Högrell, B. O. B.

Förste kontorsskrivare (11).

Stråberg, E. K. (Vivan).

Kontorsskrivare (9).

Eriksson, Karin I.

Ett sakkunnigt biträde (1,500 kr.), ett extra första kontorsbiträde (3,900 kr.), en expeditiionsvakt (6), ett e. o. kontorsbi- träde (V).

Stockholms stads löneavtalsnämnd.

Löneavtalsnämnden.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset».

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöte den 27 juni 1918 att tillsätta *Stockholms stads löneavtalsnämnd*, för vilken instruktion fastställdes av k. m:t den 16 augusti s. å.

Enligt nu gällande instruktion åligger det löneavtalsnämnden att handhava och avgöra frågor om anställnings-, avlönings- och arbetsvillkor för stadens arbetare samt att i enlighet med gällande reglementen handhava frågor rörande pension till arbetare och familjepension till arbetares efterlevande ävensom att, då fråga icke är om tillämpning av gällande pensionsreglementen, avgöra framställningar om egenpension och familjepension samt om understöd åt arbetare eller arbetares efterlevande. Med arbetare förstås därvid arbetstagare, vars anställnings- och arbetsvillkor bestämmas enligt kollektivavtal eller därmed jämförliga grunder. Nämnden handhaver därjämte de angelägenheter i övrigt, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnats. Vidare skall nämnden inom sitt förvaltningsområde lämna stadsfullmäktige, stadskollegiet, vederbörande borgarråd, stadskansliet och stadens nämnder det biträde, som av dem åskas. I alla ärenden, som falla inom nämndens förvaltningsområde, samt i mål rörande kollektivtal äger nämnden själv eller genom ombud så inför som utom domstol anhängiggöra och föra stadens talan. Nämnden äger anlita utomstående sakkunniga.

Löneavtalsnämnden består av, förutom ordföranden, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige bland personer, vilka tillhöra nämnd eller styrelse över sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Tjänstgöringstiden för samtliga ledamöter — utom ordföranden — och suppleanter i nämnden är två år. Nämnden utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande. Därjämte har nämnden inom sig utsett delegerade för handläggning av vissa ärenden. Representant för stadens förvaltningschefer äger rätt att delta i nämndens överläggningar samt

att få sin mening antecknad i protokollet. Representanten jämte suppleant för denne utses av förvaltningscheferna vid sådana stadens verk, som sysselsätta minst 100 arbetare. Erforderligt samarbete äger rum mellan löneavtalsnämnden och tjänstenämnden. Under löneavtalsnämnden lyder nämndens kansli, vars chef är direktören.

Nämnden sammanträder på ordförandens kallelse eller när minst två ledamöter med uppgift om anledningen därom skriftligen göra framställning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads löneavtalsnämnd, fastställd av ÖA 6 dec. 1940 (Kf 1940: nr 53). Egenpensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939. Familjepensionsreglemente för arbetare i Stockholms stads tjänst, SF:s beslut 12 dec. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. arbets- och löneförhållanden för arbetare vid elverket, gasverket, vattenledningsverket, hamnstyrelsens hamnbyggnadsavdelning och maskinavdelning, gatukontorets gatu- och avloppsavdelning, parkavdelning samt renhållningsavdelning, fastighetskontorets husbyggnadsavdelning, hyresavdelning, lantegendomsavdelning samt småstugebyrå, slakthus, saluhallar och salutorg, begravningsplatserna, flygplatserna, idrotts- och friluftsstyrelsens bad-, idrotts- och friluftsanläggningar, folkskoleledktionen, centraltvåttinrättningen samt hälsovårdsnämnden. Överenskomelse ang. avtal för beredskapsarbeten gällande fr. o. m. 1 maj 1942. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940, och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid sjukhusen, fattigvårdsanstalterna, poliklinikerna, barnavårdsanstalterna, konvalescenthemmen, nykterhetsnämndens inackorderingshem, Eastmaninstitutet samt Orhems barnkoloni. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940 och specialbestämmelser för städerskepersonal hos fastighetsnämnden, fattigvårdsnämnden, arbetslöshetskommittén, folkskoleledktionen, statistiska kontoret, biblioteksnämnden, hamnstyrelsen, arbetsförmedlingen och gatukontoret, gällande fr. o. m. 1 jan. 1938, hos hälsovårdsnämnden, gällande fr. o. m. 1 mars 1938, hos revisionskontoret och folkskoleledktionens expedition, gällande fr. o. m. 1 okt. 1938, hos flyghamnsstyrelsen, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939, hos de kommunala flickskolorna, gällande fr. o. m. 1 okt. 1939, hos lärings- och yrkesskolstyrelsen, gällande fr. o. m.

LaN 1 nov. 1940, hos idrotts- och friluftsstyrelsen gällande fr. o. m. 1 mars 1941 samt hos polisnämnden, gällande fr. o. m. 1 aug. 1941. Enligt löneavtalsnämndens beslut äger därjämte avtalet för städerskor tillämpning vid stadskansliets handboksavdelning, stadsmuseet och kyrkogårdsnämndens expedition. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för barnbespisningspersonal vid folkskolorna, gällande fr. o. m. 1 jan. 1940. Allmänna bestämmelser och specialbestämmelser för arbetsbiträden i skolkök hos lärlings- och yrkesskolestyrelsen, gällande fr. o. m. 1 sept. 1941. Bestämmelser för extra snöarbetare, gällande fr. o. m. 23 jan. 1943. Bestämmelser om rese- och gängtidersättning. Bestämmelser ang. arbets- och löneförhållanden för lantarbetare vid Tjörnens gård. Förhandlingsregler mellan Svenska städernas förhandlingsorganisation och Svenska kommunalarbetsareförbundet, gällande fr. o. m. 1 jan. 1936. Överenskommelse 30 jan. 1943 om rörliga lönetillägg för arbetstagare, avlönade enligt kollektivavtal.

Löneavtalsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Sundin, T. W., tullpackhusförmän, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Eriksson, Axel, ombudsman.

Holmberg, O. V., direktör.

*Lundström, P. J., faktor.

*Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.

Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Hultman, P. G., verkst. direktör.

Palmberg, J. H., järnsvarvare.

¹⁾ Beträffande ordningen för suppleanternas inträde gäller, att vid förfall för ledamot tillhörande visst parti ersättare skall tagas bland de suppleanter, som tillhöra samma parti. Den suppleant, som har längsta tjänstgöringstiden inom nämnden eller, där åtskillnad i tjänstgöringstid icke finnes, den såsom stadsfullmäktigt och därefter den till levnadsåldern äldste skall därvid först inträda. Om vid förfall för ledamot suppleant tillhörande samma parti icke är tillstädes, skall suppleant för annat parti inträda med iakttagande av ovannämnda åldersregler. I sistnämnda fall skall dock frånvarande ledamot tillhörande högerpartiet i första hand ersättas av suppleant från folkpartiet och endast i sista hand av suppleant från socialdemokratiska partiet.

*Pettersson, E. J. H., kassör, stadsfullm.

*Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfullm.

Strandberg, E. A., ombudsman, stadsfullm.

Åkerman, O. M. J., civilingenjör, stadsfullm.

Förvaltningschefernas representant (1943—1944).

Anger, D. V. E., gatudirektör.

Suppleant.

Hybbinette, N. F., förste ingenjör.

Sekreterare.

Brandt, C. E. (se nedan).

Löneavtalsnämndens delegerade.

Förhandlingsdelegerade.

Malmberg, G. E.; Sundin, T. W.; Öman, Ivar.

Suppleanter: Eriksson, Axel; Styrman, G. A.

Delegerade för pensions- och understödsärenden.

Öman, Ivar.

Suppleant: Sundin, T. W.

Delegerade för frågor angående extra sjukhjälp.

Sundin, T. W.; Öman, Ivar.

Suppleant: Palmberg, C. G. L.

Revisorer.

Gemensamma för industriverksstyrelsen och löneavtalsnämnden (se sid. 217).

Löneavtalsnämndens kansli.

Stadshuset, n. b., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14,30.

Chef för nämndens kansli är direktören.

Direktör (B).

Palmberg, C. G. L.; mottagningstid: 10—11.

Sekreterare (7,185 kr.)

Brandt, C. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Ljungholm, f. Blomberg, S. L. Gullan.

Två extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.).

Rörande Svenska städernas förhandlingsorganisation, se sid. 470.

Stockholms stads sjukhusdirektion och i samband därmed stående institutioner.

Sjukhusdirektionen.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. »sjukhusdirektionen». Direktionen sammanträder i regel första och tredje onsdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Enligt lag den 20 december 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen) åligger det stad, som ej deltagar i landsting, att för dem, som hava sin vistelseort eller hemort inom staden, ombesörja anstaltsvård för sjukdom, skada eller kroppsfel, i den mån icke annan drager försorg om sådan vård. I enahanda omfattning bör stad, som nyss nämnts, ombesörja anstaltsvård vid barnsöord. Kommun, som driver sjukhus, är pliktig att åt lämplig kommunal nämnd eller annat kommunalt organ uppdraga att vara sjukhusberedning med uppgift att fullgöra den verksamhet, som enligt 4 § sjukhuslagen åligger sådan beredning.

Samtidigt med nämnda sjukhuslag utfärdade k. m:t reglemente för Stockholms stads sjukhus, varigenom förordnades, att de stadens sjukhus eller avdelningar därav, vid vilka meddelas vård, som avses i sjukhuslagen, skola förvaltas av en gemensam sjukhusdirektion, såframt stadsfullmäktige det besluta. För Stockholms stads sjukhus skola lända till efterrättelse reglementets föreskrifter, så ock, i den mån ej annat följer av reglementet, bestämmelserna i sjukhuslagen och sjukhusstadgan den 20 december 1940.

Jämlikt nyssnämnda reglemente må stadsfullmäktige, om så finnes lämpligt, åt sjukvårdsberedningen uppdraga förvaltningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningsenligt ej tillkommer annan myndighet.

Enligt lag den 20 december 1940 om ändring i vissa delar av epidemilagen den 19 juni 1919, skall ledningen av epidemisjukhusväsendet inom

varje epidemidistrikt tillkomma en epideminämnd. Sådan nämnd i stad, som utgör eget epidemidistrikt, är efter stadens bestämmande hälsovårdsnämnden eller sjukvårdsberedningen. Bestämmer staden, att sjukvårdsberedningen skall vara epideminämnd, skall förste stadsläkaren vara ledamot av nämnden.

I anslutning till den nya sjukhuslagstiftningen har överståthållarämbetet den 31 januari 1942 fastställt instruktion för *Stockholms stads sjukhusdirektion*. Enligt denna instruktion handlar direktionen de förvaltningsuppgifter, som enligt sjukhuslagen, sjukhusstadgan samt reglementet för Stockholms stads sjukhus ankomma på sjukvårdsberedning. Direktionen utgör därjämte sådan gemensam direktion för stadens sjukhus, varom i reglementet stadgas, såframt icke beträffande visst sjukhus hinder här emot möter i donationsbrev eller stadsfullmäktige annorlunda besluta. Direktionen är stadens epideminämnd. Den utövar tillika, såframt ej stadsfullmäktige för särskilt fall annorlunda besluta, ledningen av sådan utav staden anordnad allmän sjukvård, som ej avses i sjukhuslagen och sjukhusstadgan och vars förvaltning författningsenligt ej tillkommer annan myndighet.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:t den 6 februari 1942 medgivit att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Sjukhusdirektionen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte fyra suppleanter för direktionens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för en tid av fyra år. Direktionen utser årligen inom sig en vice ordförande. Nuvärande ledamöter och suppleanter äro utsedda för tiden t. o. m. år 1944.

Under sjukhusdirektionen lyder direktionens expedition, vars chef är sjukhusdirektören.

Med avseende å sinnessjukvården har staden i ett år 1925 mellan staten och staden ingånget avtal förbundit sig att för framtiden (med vissa undantag) omhänderhava anstaltsvården för i staden hemortsberättigade sinnessjuka mot viss ersättning här för av statsmedel. Angående sinnessjukhus, som staden jämlikt berörda avtal upprätthåller, gäller vad i stadgan angående sinnessjukvården i riket den 19 september 1929

SJD är föreskrivet angående kommunala sinnessjukhus. I stället för 104 § i denna stadga gälla emellertid dels i tillämpliga delar reglementet för Stockholms stads sjukhus, dels särskilda av k. m:t den 6 december 1935 utfärdade bestämmelser angående Stockholms stads sinnessjukhus.

Sachsska barnsjukhuset förvaltas jämlikt donationsbestämmelser av en särskild styrelse (se sid. 129). En särskild sjukhusdirektion har även av stadsfullmäktige tillsatts för avdelningen för öron-, näs- och halssjukdomar vid Eastmaninstitutet (se sid. 294). Denna förvaltning är i övrigt samordnad med den övriga förvaltningen av Eastmaninstitutet. Jämväl för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem och den öppna vården av psykiskt sjuka finnas enligt gällande stadgar särskilda styrelser (se sid. 138, 145). Samtliga nu nämnda styrelser äro emellertid underställda sjukhusdirektionen i dess egenskap av sjukvårdsberedning.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads sjukhusdirektion, fastställd av ÖA 31 jan. 1942 (Kf 1942: nr 8). Lag 20 dec. 1940 om vissa av landsting eller kommun drivna sjukhus (sjukhuslagen), med ändr. K. sjukhusstadga 20 dec. 1940, med ändr. K. reglemente 20 dec. 1940 för Stockholms stads sjukhus. Sinnessjuklag 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. Avtal mellan staten och Stockholms stad angående sinnessjukvårdens ordnande, godkänt av k. m:t 18 dec. 1925 och av SF 19 okt. 1925. Särskilda bestämmelser ang. Stockholms stads sinnessjukhus, fastställda av k. m:t 6 dec. 1935, med ändr. Reglemente för de vid sjukhusdirektionens underlydande anstalter anställda befattningshavare, vilkas löneförhållanden äro reglerade genom kollektivavtal, fastställt av sjukhusdirektionen 10 febr. 1939. Allmänna bestämmelser, gällande fr. o. m. 1 april 1940 och specialbestämmelser, gällande fr. o. m. 1 jan. 1939 ang. löneförhållanden för sköterske- och baderskebiträden, arbets-, köks-, tvätt- och städerskepersonal vid Stockholms stads sjukhus och polikliniker.

Sjukhusdirektionens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Hassler, N. H. Å., professor, stadskollegiets vice ordf.

*Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm.

*Ivarsson-Pauli, R. Gulli, fru, prakt. läkare.

*Johansson, Erik G., förbundskassör, stadsfullm.

*Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

*Björlin, O. S., prakt. läkare, stadsfullm.

*Grönwall, E., arkitekt.

*Henriksson, T. H., tjänsteman, stadsfullm.

*Öhman, H. G., prakt. läkare.

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

Tjänstedelegerade.

Tjänstedelegerade hava att dels självständigt handlägga vissa personalärenden, dels till direktionen avgiva yttrande i dylika ärenden.

Ledamöter.

Öman, Ivar, ordf.; Anderson, Knut Hj.; Johansson, Erik G.

Suppleanter: Henriksson, T. H.; Höjer, Gerda.

Upphandlingsdelegerade.

Biträdande sjukhusdirektören verkställer i samråd med tvenne delegerade upphandlingen för sjukhusen och övriga under direktionen lydande inrättningar.

Ledamöter.

Öman, I.; Johansson-Visborg, Anna S.

Suppleanter: Höjer, Gerda; Ivarsson-Pauli, R. Gulli.

Revisorer.

Gemensamma för hälsovårdsnämnden m. fl. (se sid. 201).

Utredningskommittén.

Utredningskommittén har till uppgift att planlägga sjukhusväsendets ändamålsenliga utveckling samt uppgöra och till sjukhusdirektionen inkomma med förslag till ny-, om- och tillbyggnader av stadens sjukhus ävensom att pröva och inför direktionen framlägga förslag beträffande sjukhusens utrustningsfrågor. Kommitténs ledamöter väljas för ett år i sänder.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm., vice ordf.; Hansson, N. H., sjukhusdirektör; Johansson, Erik G., förbundskassör, stads-

¹⁾ Ordföranden samt ledamöterna hr Hassler och fröken Höjer skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Björlin och Grönwall i nu nämnd ordning, vice ordföranden samt ledamöterna fru Ivarsson-Pauli, hr Johansson och fru Johansson-Visborg i första hand av suppleanterna hr Öhman och Henriksson i nu nämnd ordning.

fullm.; **Wahlund**, S. G. W., professor, direktör för statistiska kontoret; **Öman**, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Tham, K. G. K. M. (se ovan).

Södersjukhusets byggnadskommitté.

Stadsfullmäktige beslöt den 26 april 1937 ställa visst område på Årstaberget till sjukhusdirektionens förfogande för sjukhusändamål samt uppdraga åt direktionen att ombesörja uppförandet i huvudsaklig överensstämmelse med det av direktionen framlagda förslaget av dels ett centralsjukhus för de södra stadsdelarna, dels en centraltvättinrättning för vissa stadens anstalter ävensom att för ändamålet bevilja sjukhusdirektionen ett anslag av 21,049,000 kr. att utgå av lånemedel. (Jfr Bih. 1936: nr 56, Utl. 1937: nr 131.)

I anledning härav beslöt sjukhusdirektionen den 28 maj 1937 att tillsätta en byggnadskommitté, bestående av fem personer, med uppdrag att ombesörja uppförandet av det sålunda beslutade nya centralsjukhuset.

Stadsfullmäktige hava vidare den 20 juni 1938 och den 27 januari 1941 beviljat sjukhusdirektionen anslag till ett sammanlagt belopp av 830,000 kr. till skyddsrumsanordningar i Södersjukhuset. Den 1 december 1941 och den 18 december 1942 beviljade stadsfullmäktige tilläggsanslag å resp. 1,102,500 kr. och 4,650,000 kr. för sjukhusets färdigställande tills vidare i viss begränsad omfattning. Stadsfullmäktige hava slutligen den 20 mars 1944 beviljat sjukhusdirektionen anslag å resp. 11,209,700 kr. och 1,043,000 kr. till uppförande och inredning av återstående delar av sjukhuset samt till uppförande av en personalrestaurant vid sjukhuset.

Efter färdigställandet av sjukhusets första utbyggnad kommer detsamma att innehålla 617 vårdplatser, fördelade på sju avdelningar, därav: två allmänt medicinska med tillhoppa 182, en medicinskt reumatisk med 91, en allmänt kirurgisk med 139, en neurokirurgisk med 16, en kvinnoklinik med 178 samt en gemensam enskild avdelning med 11 platser.

Ledamöter.

Anderson, Knut Hj., tjänsteman, stadsfullm.; **Bergström**, K., byggnadsingenjör; **Clason**, I. G., arkitekt; **Karlsson**, Victor E., borgarråd, stadsfullm., ordf.; **Öman**, Ivar, borgarråd, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare (1,800 kr.).

Lindström, E. L. A., intendent (se sid. 116).

Byggnadskontor.

Ringvägen 52, Sö.; t. »Södersjukhuset».

Chefsarkitekt (28,000 kr. utan rörligt tillägg).

Cederström, C. Hj., ingenjör.

Arbetschef (16,800 kr. utan rörligt tillägg).

Sundblad, N. K., civilingenjör.

Extra arkitekter (10,920—8,160 kr.).

Imhäuser, H. P. A.; **Schöldström**, B. G. F.

Extra kontrollant (8,880 kr.).

Eriksson, A.

Extra ingenjör (8,328 kr.).

Griffé, F. E.

Extra förste kammarsskrivare (redogörare) (6,648 kr.).

Nilsson, H. V.

Dessutom ytterligare personal av växlande antal.

Sabbatsbergs sjukhus' byggnadskommitté.

Den 19 februari 1940 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 4,389,000 kr. till uppförande av nybyggnader för panncentral och kvinnoklinik vid Sabbatsbergs sjukhus (jfr Utl. 1940: nr 58). Sjukhusdirektionen beslöt den 26 juni 1941 tillsätta en byggnadskommitté för planläggningen och uppförandet av dessa nybyggnader.

Den 20 mars 1944 hava stadsfullmäktige anvisat ytterligare medel för sjukhusets utbyggnad (Utl. 1944: nr 81).

Ledamöter.

Höjer, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.; **Lundqvist**, E. E. G., civilingenjör; **Wetterdal**, P. L., docent, överläkare; **Öman**, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf.

Sekreterare.

Zettergren, E. R., syssloman (se sid. 122).

Söderby sjukhus' byggnadskommitté.

Den 16 juni 1941 beviljade stadsfullmäktige ett anslag å 723,500 kr. till uppförande av personalbostadshus vid Söderby sjukhus (jfr Utl. 1941: nr 162). Sjukhusdirektionen beslöt den 1 oktober 1941 tillsätta en byggnadskommitté för arbetets ombesörjande.

Ledamöter.

Gullbring, A. G., överläkare, ordf.; **Herrman**, N. V. A., syssloman; **Höjer**, Gerda, sekreterare, stadsfullm., vice ordf.

Sekreterare.

Herrman, N. V. A., syssloman (se sid. 133).

SJD

Central förvaltning.

Sjukhusdirektionens kansli.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1);
t. »sjukhusdirektionen»; expeditionstid:
10—12, 13—15.

Sekreterare (23)

(nuv. inneh. åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 24).

Tham, K. G. K. M.

En kontorsskrivare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Sjukhusdirektörskontoret.

Adress, telefon och expeditionstid lika
med kansliet; postgirokonto nr 50324.

Sjukhusdirektören biträder sjukhusdirektionen vid handhavande av dess uppgifter och har att leda förvaltningen av de under direktionen lydande sjukhusen samt är föredragande i direktionen och är dess verkställande tjänsteman. Sjukhusdirektören biträdes närmast av en intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör.

Instruktioner. Instruktioner för sjukhusdirektören och biträdande sjukhusdirektören, fastställda av direktionen 17 febr. 1943. Instruktion för kamreraren, fastställd av direktionen 3 mars 1943. Instruktion för intendenten, fastställd av direktionen 17 mars 1943.

Sjukhusdirektör (D).

Hansson, N. H. (förordn. t. o. m. ^{31/12} 1949);
t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 11—12).

E. o. intendent (1 kl.), tillika biträdande sjukhusdirektör (XXV).

Wedefelt, G. F. G:son.

Extra läkarassistent (6,780 kr.).

Lindborg, N. E., tj. (se sid. 132), *tf.* von Greyerz, W.

Förste expeditionsvakt (8)

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Haegerstolpe, K. G. A.

Ett *första kontorsbiträde* (7), en *expeditionsvakt* (6) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en *e. o. expeditionsvakt* (VI) (gemensam med hälsovårdsnämnden), en *extra expeditionsvakt* (2,580 kr.), ett *extra expeditionsvaktsbiträde* (1,740 kr.), två *e. o. telefonister* (IV) (gemensamma med hälsovårdsnämnden) och en *extra telefonist* (2,040 kr.). — En *extra sjuksköterska* (2,664 kr.).

Kameralavdelningen

(gemensam med hälsovårdsnämnden).

Kamrerare (1 kl.) (21).

Lundberg, I., tj., *tf.* Malmström, E. A.; t. »sjukhusdirektionen» och 11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarsskrivare (17).

Malmström, E. A., tj. (se ovan), *tf.* Nilsson, N. T.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En *kontorsskrivare* (9), ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. kontorsbiträde* (V).

Intendenturavdelningen.

Denna avdelning, som står under närmaste ledning av biträdande sjukhusdirektören, handhar direktionens upphandlings- och utspisningsärenden samt förvaltar direktionens centralförråd.

Intendent (2 kl.) (21).

Lindström, E. L. A.; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. näringskonsulent (XXI).

Vakant.

E. o. kammarsskrivare (XV).

Ljungdahl, K. F. G., tj. (se nedan), *tf.* Garpen-dal, C. H. G.

Extra förrådschef (6,516 kr.).

Ljungdahl, K. F. G.; t. 28 33 15.

Extra förrådsmästare (3,180 kr.).

Henning, S. A.; t. 28 33 15.

En *extra kontorsskrivare* (3,120 kr.), två *extra kontorsbiträden* (2,400—1,980 kr.).

Budgetavdelningen.

Notarie (19).

Edwall, E. H. A., tj. (se sid. 88), *tf.* Pehr-son, C. G.

Extra kontorsassistent (3,420 kr.).

Vakant, *tf.* Fredriksson, H. E.

Personalavdelningen.**Kontorsassistent (13).**

Pehrson, C. G., tjl. (se ovan), *tf.* Carlbon, B. A.

Ett första kontorsbiträde (7), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Byggnadsavdelningen.

Kungsgatan 66, 4 tr., C.; t. 10 21 32.

Byggnadsavdelningen handlägger ärenden rörande underhåll och reparation av sjukhusbyggnader samt biträder vid planering och utförande av byggnadsarbeten.

E. o. byggnadsintendent (XXIII).

Törn, E. W.

Extra ingenjör (6,660 kr.)

Thorsell, B. R.

Ett extra ritbiträde (2,460 kr.).

Utredningsavdelningen.

Denna avdelning biträder sjukhusdirektören och utredningskommittén med utredningar, som ej tillhöra ovannämnda specialavdelningar.

Extra notarie (6,060 kr.).

Pehrson, C. G., tjl. (se ovan), *tf.* Thylén, M. A. V.

Ombudsmansexpeditionen

(gemensam med fattigvårdsnämnden. Se sid. 254).

Ombudsman (22).

Vakant.

Aktuarier (19).

Lindquist, C. G. A.; Brisenius, O. A.

Kuratorer.**Kurator (12).**

Morsing, f. Carlswärd, Gertrud E. K., vid Sabbatsbergs sjukhus; mottagningstid: 9—10, (utom onsdagar), 14—16 (utom lördagar), 9—11 (lördagar).

Extra kuratorer (3,780—3,180 kr.).

Andersson, Mai K. A., vid S:t Eriks sjukhus; mottagningstid: 9—10 (alla vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).

Askund, f. Lagercrantz, L. V. U. (Lis), vid S:t Görans sjukhus; mottagningstid: 9—10 (alla vardagar), 14—16 (tisdagar och torsdagar).

Bergsten, A. Elisabeth, för mödravårdscentralernas klientel; mottagning: Vasagatan 6, 2 tr., 9—11 (utom fredagar), 14—16 (utom lördagar), 18—19 (fredagar), 13—14 (lördagar); t. »sjukhusdirektionen».

Tillberg, Ida, vid Södersjukhuset; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar), 13—14 (lördagar).

Östrand, Ulla H., vid Sachsska barnsjukhuset och Norrtulls sjukhus; mottagningstid: vid Sachsska barnsjukhuset 13—14 (måndagar, onsdagar och lördagar), vid Norrtulls sjukhus 11—12 (tisdagar, torsdagar och fredagar).

En vakant, vid Söderby sjukhus.

En vakant, vid Stigberget-Åsö sjukhus.

En vakant (verksamhetsområdet ej fastställt).

Beträffande kuratorerna vid Långbro och Beckomberga sjukhus samt vid öppna vårderna av psykiskt sjuka, se sid. 134, 135, 145.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

Sjukhusavgiftsdelegerade, till antalet fem jämte tre suppleanter, utses av stadsfullmäktige för två kalenderår med uppgift huvudsakligen att pröva frågor om nedsättning av sjukhusavgift. Delegerade utse vid början av varje tjänstgöringsår inom sig ordförande och vice ordförande. Ansökan om nedsättning i stadgade vårdavgifter (se ovan) inlämnas till sjukhusavgiftsdelegerade, vilka äga att med hänsyn till sökandens ekonomiska förhållanden besluta om nedsättning av sjukhusavgiften, dock ej till mindre än 50 öre per dag. Vid den undersökning, som bör föregå beslut om nedsatt avgift, skall biträde lämnas delegerade av fattigvårdsnämnden. — I fråga om fullständig befrielse från sjukvårdsavgift fattas beslut av vederbörande fattigvårdsstyrelse eller beträffande arbetslöshetsfall av fattigvårdsnämndens delegerade för understödsärenden.

Detta förfaringsätt tillämpas förutom för stadens egna sjukhus och konvalescenthem (samt vid den öppna vårderna av psykiskt sjuka, se sid. 144) även, då det gäller vård av stockholmsbor, beträffande Serafimerlasarettet, Allmänna barnbörds- huset, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Diakonissanstaltens sjukhus (Ersta), Karolinska sjukhuset med Radiumhemmet, sjukhuset Eira m. fl. samt vid utfärdande av ansvarsförbindelser för vård å lungsots- och skrofulosanatorier. Samma bestämmelser tillämpas därjämte vid utdelande av bandager o. d. å stadens sjukhus och å Vanförestalten samt för erhållande av bad och behandling vid kurorter och brunnar.

Instruktion m. m. Instruktion för sjukhusavgiftsdelegerade, fastställd av ÖÅ 11 dec. 1940 (Kf 1940: nr 54). Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. 18 dec. 1940.

Sjukhusavgiftsdelegerade.

*Cervin, N. H., fabrikör, vice ordf.; *Hermansson, f. Johansson, Agnes E., folkskollärarinna;

SJD

*Johansson, B. E., ombudsman, ordf. och kassavårdare; Johansson, f. Nilsson, J. V. E. (Thora), fru, stadsfullm.; Nilsson, O., direktör, vice kassavårdare.

Suppleanter: *Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinnan, stadsfullm.; *Hultell, f. Radhe, E. Mary E., kontorsbiträde, stadsfullm.; Östman, G. R., direktör.

Sekreterare.

Anderson, K. E. H. (se sid. 88).

Expedition.

Lilla Nygatan 5, 3 tr., C.; t. 11 85 95, 11 96 95, 21 21 69; mottagning för allmänheten: 9—14.

E. o. inspektör (1 kl.) (XIX).

Anderson, K. E. H., tjl. (se sid. 88), tf. Blom, Å. V. E.

E. o. kammarskrivare (XV).

Blom, Å. V. E., tjl. (se ovan), tf. Broman, Eivor.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Claësson, f. Fagerström, Anna M.; Broman, Eivor, tjl. (se ovan), tf. Ahlberg, S. O.

Extra assistent (3,780 kr.).

Ahlberg, S. O., tjl. (se ovan), tf. Agelin, f. Björkman, Margit I. E.

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), tjl., en *e. o. expeditiönsvakt* (VI), tjl., ett *e. o. skrivbiträde* (IV).

Centrallaboratorierna.

Bakteriologiska laboriet.

Vasagatan 13, gårdshuset, 1 tr. (postadress: postfach 177, Stockholm I); t. 10 15 02, 10 15 14, 20 52 62; laboriet öppet: vardagar utom lördagar 9—16, lördagar 9—14, sön- och helgdagar 9—11.

På avdelningen utföras bakteriologiska undersökningar rörande till direktionens verksamhet hörande frågor, ävensom utredningar i hälsovårdsärenden, för vilkas bedömande bakteriologisk sakkunskap erfordras, samt undersökningar i diagnostiskt syfte (beträffande halsprov för difteri och upphostningsprov [utstrykningspreparat] för tuberkulos kostnadsfritt för i Stockholm boende personer, eljest enligt taxa) av de prov, som för dylikt ändamål från sjukhus och praktiserande läkare i staden eller landsorten till laboriet insändas.

Instruktioner m. m. Hälsovårdsnämndens instruktioner för överläkaren vid nämndens bakteriologiska laboratorium 13 mars 1934 och för assistent 24 okt. 1933. Taxor för undersökning av prov samt för bakteriologiska substrat, fastställda av sjukhusdirektionen 16 sept. 1942.

Överläkare (21).

Davide, H. L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1950); mottagningstid: 12—12,30.

Assistenter (8,040—7,680 kr.).

Varenius, S. R. P.; Andrén, S. G.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Lundgren, D. A.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Törnqvist, A. H.

Två laboratoriebiträden (6), en *e. o. vaktmästare* (1 kl.) (VIII), en *extra vaktmästare* (2,340 kr.), två *e. o. laboratoriebiträden* (VI). — Två *städerskor* (1 a) samt tillfällig personal i mån av behov.

Kliniska laboriet.

S:t Görans sjukhus, ing. Kungsholmsgatan 109, K.; t. S:t Görans sjukhus: centrallaboriet; prov mottagas 9—15; undersökningar av basalomättning och magsaft beställas per tel. 9—16; blodprov tagas utan föregående anmälan 9,30—10,30.

På avdelningen utföras olika medicinsk-kemiska undersökningar (å blod, urin m. m.) samt undersökningar av basalomättningen, allt enligt fastställd taxa. Undersökningarna äro kostnadsfria för personer, som styrkt sin medelöshet eller av vissa läkare prövas vara i behov av kostnadsfri undersökning.

Taxa. Taxa för undersökningarna, fastställd av sjukhusdirektionen 19 febr. 1941, med tillägg 31 dec. 1941.

E. o. läkare (XIX).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: 9,30—10,30.

Ett laboratoriebiträde (6), ett *extra analysbiträde* (3,780 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (1,980 kr.). — En *städerska* (1 a).

Sjukvårdsanstalter.

(Adresser, telefoner, expeditionstider: se nedan under respektive sjukhus.)

Den för sjukvården vid visst sjukhus ansvarige läkaren eller, där flera sådana finnas, den av dem, som därtill av direktionen förordnas, är enligt sjukhuslagen mellan direktionens sam-

mantråden sjukhusets inför direktionen ansvarige styresman. — För sjukvården vid sjukhus eller avdelning därav ansvariga läkare benämnas i sjukhusreglementet överläkare.

Vid varje sjukhus skall finnas en av direktionen tillsatt syssloman, som har att under direktionens förmanskap handhåva sjukhusets ekonomiska förvaltning m. m. samt att under styresmannen övervaka ordningen inom sjukhuset och mathållningen ävensom hålla uppsikt över underordnad personal.

Ovannämnda bestämmelser rörande styresman gälla ej blott egentliga sjukhus, barnbördshus och sinnessjukhus utan även epidemisjukhus och konvalescenthem. Tillsättande av syssloman är däremot ej obligatoriskt vid konvalescenthem.

En utförlig redogörelse för Stockholms stads sjukhusväsen ingår i Bih. 1933: nr 60.

Författningar. Instruktioner för styresman, överläkare, syssloman och husmoder, fastställda av sjukhusdirektionen 17 febr. samt 3 och 17 mars 1943 (Kf 1943: nr 11).

Sjukhuscentralen.

Vasagatan 6, 2 tr., C.; t. »sjukhusdirektionen»: »sjukhuscentralen» (efter expeditionstidens slut »sjukhusdirektionens 1:a eller 2:a linje» eller 10 72 11); expeditionstid: 9—16 (telefonvakt hela dygnet).

Sjukhuscentralen har till uppgift att med ledning av från sjukhusen erhållna uppgifter föra tablå över beläggningen å stadens sjukhus (med undantag av epidemisjukhus, sanatorier och sinnessjukhus) samt att lämna anvisning å lediga platser å dylika sjukhus till personer, som innehåva läkarremiss för sjukhusvård. Dessutom åligger det sjukhuscentralen att lämna allmänheten upplysning om formerna och villkoren för intagning å stadens sjukhus och konvalescenthem, sjukhusens tider för intagning och besök, sjukhusavgifter, stadsdistriktsläkare och i staden vakthavande läkare, stadssjuksköterskor och villkoren för deras anlitande, annan sköterskavård för mindre bemedlade, stadens polikliniker, fattigvårdens distriktsbyråer och andra frågor rörande stadens sjukvård. Vidare skall sjukhuscentralen förmedla sjuktransporter i samarbete med brandkåren (jfr sid. 196) och medelst sjuktransportflygplan, stationerat vid 2:a flygkåren vid Hägernäs, huvudsakligen avsett för sjuktransporter från Stockholms skärgård (t. »flygambulansen»). Slutligen förmedlar sjukhuscentralen rekvisitioner å blodgivare.

Författningar. Instruktioner för sjukhuscentralen samt där tjänstgörande läkare och sköterskor m. m., fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931 (Kf 1931: nr 125). Bestämmelser m. m. rörande sjukhuscentralens verksamhet, fastställda av hälsovårdsnämnden 27 jan. 1931.

Chef.

Sjukhusdirektören.

Läkare.

Lindborg, N. E., tjl. (se sid. 132), *tf.* von Greyerz, W.

Tre *sjuksköterskor* (6), två *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.).

Avgifter å sjukhusen.

För att å sjukhus intagas bör den sjuke själv eller genom ombud på den för varje sjukhus bestämda mottagningstiden anmäla sig å sjukhusets mottagningssal och därvid:

1:o) förete läkares intyg om sjukdomens beskaffenhet och flyttnings- eller åldersbetyg;

2:o) avlämna ansvarsförbindelse av vederhäftig person eller annan säkerhet för all sjukvårdsävensom annan kostnad, som av sjukhuset bestrides. Därest den sjuke eller, om denne är minderårigt barn (under 15 år), någon av föräldrarna är medlem av erkänd sjukkasse, som meddelar sjukvårdsförsäkring, skall sjukkasseboken företes. Är den sjuke medellös eller mindre bemedlad, skall han eller hans ombud på särskild blankett, som erhålles å sjukhusets syssломanskontor, skriva en ansökan om befrielse från, resp. nedsättning i sjukhusavgiften (jfr nedan).

Personer, träffade av olyckshändelse, eller sjukdomsfall, som fordrar hastig hjälp, intagas alla tider på dygnet; i sådant fall böra ovan angivna handlingar ofördröjligen därefter anskaffas.

Där ej på grund av allmän författning sjukhusvård skall kostnadsfritt åtnjutas¹⁾ eller nedsättning beviljats av sjukhusavgiftsdelegerade (se nedan), utgå avgifterna för vård å stadens sjukhus enligt följande av stadsfullmäktige fastställda taxa.

Avgift för betalande sjuka per dag:

för stockholmsbor:

vid samtliga stadens sjukhus med undantag av nedan angivna sjukhus eller särskilda avdelningar:

de 15 första dagarna

å allmänt rum	4,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

från och med 16:de dagen

å allmänt rum	3,50 kr.
» halvenskilt »	9 »
» helenskilt »	15 »

¹⁾ Vård å allmänt rum vid Epidemisjukhuset för epidemisk sjukdom samt vid St Görans sjukhus' avdelning för könssjuka är enligt gällande författningar kostnadsfri.

SJD

vid tuberkulosjukhusen (Söderby sjukhus samt tuberkulosavd. vid Sabbatsbergs, S:t Görans och S:t Eriks sjukhus) samt Vårby konvalescenthem:

å allmänt rum	1	kr.
» halvenskiit »	6	»
» helenskiit »	12	»

vid förlossningsanstalter (Södersjukhuset samt förlossningsavd. vid Sabbatsbergs och S:t Eriks sjukhus):

de 10 första dagarna		
å allmänt rum	1	kr.
» halvenskiit »	9	»
» helenskiit »	15	»

från och med 11:e dagen

å allmänt rum	3,50	kr.
» halvenskiit »	9	»
» helenskiit »	15	»

vid Sachsska barnsjukhuset samt barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus:

å allmänt rum	1,50	kr.
» halvenskiit »	9	»
» helenskiit »	15	»

vid barnsanatoriet Tjärnan, Ihrfeltsska barnhemmet samt barnavdelningen vid Martin GEBERS konvalescenthem; jfr sid. 138:

å allmänt rum	2	kr.
-------------------------	---	-----

vid konvalescenthem i övrigt, Eastmaninstitutets öronavdelning, samt för barn under 16 år vid Epidemisiukhuset:

å allmänt rum	2,50	kr.
-------------------------	------	-----

vid sinnessjukhusen (Beckomberga, Långbro och Rånäs sjukhus, samt sinnessjukavd. vid S:t Eriks och Norrtulls sjukhus) och vid Stigberget-Åsö sjukhus:

å allmänt rum	2,50	kr.
» halvenskiit »	6	»
» helenskiit »	12	»

för landsortsbor (vid samtliga stadens sjukhus):

å allmänt rum	10	kr.
» halvenskiit »	15	»
» helenskiit »	22	»

För vårdarinnor, som medföljer patient å hells eller halvenskiit rum, ävensom för anhörig, vilken med vederbörligt tillstånd åtföljer patient skall med nedan angivna undantag erläggas avgift, motsvarande gällande kostersättning för personal jämte 1 kr. per dag.

För digivande moder, som medföljer sjukt dibarn, erläggas:

å allmänt rum	ingen	avgift
» halvenskiit rum: för stockholmsbo 1 kr. per dag		
» landsortsbo 2 » » »		
» helenskiit » : » stockholmsbo 2 » » »		
» landsortsbo 4 » » »		

För dibarn, som åtföljer sjuk moder, erläggas ej någon avgift.

Bestämmelserna angående avgift för vård å

hel- och halvenskiit rum äga icke tillämpning, när den sjuke förläggas i sådant rum till följd av brist på utrymme i allmänt rum eller därför att den sjuke icke kan utan men för sig eller andra vårdas å allmänt rum.

Full vårdavgift utgår för såväl in- som utskrivningsdagen, dock att avgift för inskrivningsdagen icke skall utgå, då patienten överflyttas direkt från annat stadens sjukhus eller då utskrivningen äger rum dagen efter inskrivningen.

Där ersättning för vården erläggas jämlikt 8 kap. lagen om fattigvården eller 65 § lagen om samhällets barnavård m. m., gäller i fråga om ersättningens storlek vad därom finnes stadgat i sagda lagrum.

Vid tillämpningen av bestämmelserna anses som stockholmsbo den, som vid intagningen är bosatt i Stockholm. Enahanda avgift beräknas för vård av utom staden bosatt person, anställd inom Stockholms kommunalstyrelse, därest den anställda på grund av sitt arbete är nödsakad till dylik bosättning.

Som landsortsbo anses envar annan; dock att landsortsbo, som i Stockholm insjuknat i sjukdom, vilken enligt gällande epidemilag medför rätt till fri vård å allmänt rum å epidemisiukhus, och på grund därav intagits å sjukhus, må i hel- och halvenskiit rum betala den för stockholmsbo stadgade avgiften.

För behandling å röntgenavdelningarna vid Sabbatsbergs, S:t Eriks, Södersjukhuset samt å finsen-, röntgen- och ljusavdelningarna vid S:t Görans sjukhus erläggas avgifter enligt särskilda av sjukhusdirektionen den 20 november 1936 fastställda grunder.

För elektrokardiografiska undersökningar vid stadens sjukhus erläggas avgifter enligt av sjukhusdirektionen den 14 maj 1937 fastställda bestämmelser.

Poliklinikavgifter. För behandling å de vid vissa stadens sjukhus inrättade polikliniker gälla följande bestämmelser.

Behandlingen vid polikliniker är kostnadsfri för medellösa. Övriga besökande erlägga en avgift av 3 kr. för varje besök. För behandling av olycksfall utgår avgiften 5 kr. för första besöket och 3 kr. för varje följande besök. Vid poliklinisk behandling av barnsjukdomar samt av köns- sjukdomar i icke smittsam skede erläggas en avgift av 2 kr. för varje besök. Vid poliklinisk behandling utom polikliniktid av å sjukhuset ej intagna, icke medellösa personer äger läkaren uppbära skäligt arvode efter eget bestämmande (varav en del tillfaller sjukhuset).

Författningar. Rådgivande taxa för ersättning åt de ansvariga läkarna vid Stockholms stads lasarettssjukhus från patienter å enskiit och halvenskiit rum, utfärdad av medicinalstyrelsen 17 aug. 1933. Reglemente ang. avgifterna vid Stockholms stads sjukvårdsanstalter, antaget av SF 20 dec. 1939, med ändr. SF:s beslut ang. ersättning åt poliklinikläkare 20 dec. 1939.

Sabbatsbergs sjukhus.

Dalagatan 9 & 11, Va. (postgirokonto nr 1074); t. »Sabbatsbergs sjukhus» (växel); 32 47 91 (syssloman, direkt).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

medicinska sjukdomar: alla dagar 11—12
kirurgiska » : » 10—11
gynekologiska » : » 14—14,30
öron-, näs- och halssjukdomar: alla dagar 8,30—9,30
ögonsjukdomar: vardagar 11,30—12, sön- och helgdagar 9,30—10.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken
män: vardagar 13—13,30
kvinnor: » 10—10,30
kirurgiska polikliniken
män: vardagar 9,30—10,30
kvinnor: » 13—14
gynekologiska polikliniken: vardagar 14—14,30
öron- » : » 8,30—9,30
ögon- » : » 11,30—12
foniatriska » : måndagar, onsdagar och fredagar 11,30—12
astmapolikliniken: måndagar och torsdagar 18,30—19.

(Vid medicinska polikliniken mottagas i första hand patienter, som äro bosatta i andra delar av staden än i Kungsholmen och Bromma.)

Besökstider:

allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, sön- och helgdagar 13,30—15;
halvenskilt rum: alla dagar 11—14, 17—18;
helenskilt rum: alla dagar 11—18;
tuberkulospaviljongen: onsdagar 14—15, sön- och helgdagar 13,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Sabbatsbergs sjukhus inrymmer sammanlagt 744 egentliga sjukhusplatser, fördelade på åtta avdelningar: tre medicinska med 283, två kirurgiska med 259, en gynekologisk-obstetrisk med 114 platser, en ögonavdelning med 31 samt en avdelning för öron-, näs- och halssjukdomar med 57 platser; dessutom finnes ett konvalescenthem med 56 platser.

Inom sjukhusets område ligger Isidor Dannströms konvalescenthem, vilket tillkommit på grund av testamente av direktör Isidor Dannström och hans hustru, varigenom Sabbatsbergs sjukhustyrelse år 1898 erhöi en summa av 140,000 kr. »till upprättande av ett konvalescenthem för huvudsakligen konvalescenter från Sabbatsbergs sjukhus», att förvaltas som en särskild fond och redovisas på samma

sätt som andra sjukhuset tillkommande medel. Hemmet har 56 platser, varav 28 för män och 28 för kvinnor. Läkarkården bestrides av sjukhusets läkare och vid hemmet äro anställda en sköterska, sex sköterskebiträden och en gårdskarlar.

Vid sjukhuset finnas inrättade polikliniker å kirurgiska, medicinska, gynekologiska, ögon- och öronavdelningarna samt för astmasjuka. Beträffande mottagningstider å poliklinikerna se ovan; rörande poliklinikavgifter, se sid. 120. — Angående sexualhygieniska polikliniken vid Sabbatsbergs sjukhus, se sid. 142.

Enligt ett mellan stadsfullmäktige och Svenska röda korset ingånget avtal den 12 januari 1924 angående upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, vilket avtal trädde i kraft den 1 oktober 1927, har röda korset förbundit sig att ställa för sjukvårdsarbetet inom Sabbatsbergs sjukhus erforderligt antal sjuksköterskeelever (f. n. 242) till förfogande, mot att staden tillhandahåller röda korset för sjuksköterskeskolan och elevhemmet erforderliga lokaler. I enlighet med nämnda avtal har staden bekostat uppförandet vid sjukhuset av ett personalhus, huvudsakligen avsett till elevhem. Hemmet har efter färdigställandet av staden ställts till stiftelsen Rödakorshemmets förfogande.

Författningar. Stadgar för Isidor Dannströms konvalescenthem, antagna av hälsovårdsnämnden 13 nov. 1903, med ändr. 3 febr. 1943. Avtal ang. upprättande och drivande av en sjuk-sköterskeskola vid Sabbatsbergs sjukhus, godkänt av SF 19 maj 1924 och av överstyrelsen för Svenska röda korset 16 jan. 1924.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Wetterdal, P. L. (se nedan).

Överläkare (21).

Nylin, K. G. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1945), mottagningstid: 10,30—11, å medicinska avd. II; Salén, E. B. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), mottagningstid: 11—12, å medicinska avd. I; Crafoord, C. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1945), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd. I; Palmer, I. (förordn. t. o. m. ³¹/₆ 1948), mottagningstid: 14—15, å kirurgiska avd. II; Simon, M. H. J. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1949), mottagningstid: 11,30—12,30, å röntgenavd.; Ploman, K. G. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), mottagningstid: 11—11,30, å ögonavd.; Wetterdal, P. L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946), mottagningstid: 11—11,30, å gynekologiska avd.

Extra överläkare

(arvode efter 8,520—3,000 kr. per år).

Björkman, S., mottagningstid: 9,30—10 (å medicinska avd. III); Öhngren, L. O. G., mottagningstid 10,30—11 (å öronavd.).

Sjd

E. o. elektrokardiografsläkare 1)
(XXI).

Værnéus, A. G.

Narkosläkare (8,040 kr.²).

Vakant, *tf. Friberg*, O. F. R:son.

Förste underläkare (8,040 kr.³).

Ekberg, K. E. E., **Juhlin-Dannfelt**, C. H. G. (bitr. lasarettsläkare), **Ahlberg**, N. H., **Nordgren**, B. R., **Sundberg**, M. B., **Hanson**, B. B. M. (å medicinska avd.); **Wijnblad**, A. O. Hj. (bitr. lasarettsläkare), **Lidström**, F. O. (bitr. lasarettsläkare), **Wiklund**, T. S., **von Bahr**, V., **Aronsson**, A. H. V., en vakant, *tf. Jakobsson*, Å. R. (å kirurgiska avd.); **Berglund**, f. Zander-Olsson, Anna-Berta C. (å ögonavd.); **Lindgren**, Å. G. H. (å patologiska avd.); **Salén**, E. F., **Eklblad**, E. G. (å röntgenavd.); **Morén**, M. (Maja), **Willers**, G. E. V. (å gynekologiska avd.); **Rådmark**, K. G. E. (bitr. lasarettsläkare); **Carlens**, C. E. S., en vakant (å öronavd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Jansson, S. I. (å ögonavd.); **Svanberg**, T. S. B., **Svanberg**, A. Britta Ch. (å röntgenavd.); **Erlandson**, K. A., **Gemzell**, C.-A. H. (å kirurgiska avd.); **Sällström**, A. Birgitta, **Linton**, P. A. (å medicinska avd.); **Rökæus**, S. E. (å gynekologiska avd.).

Läkare vid medicinpolikliniken
(6,000 kr.³).

Vakant, *tf. Almqvist*, P. E. J.

Läkare vid öronpolikliniken
(2,000 kr.).

Hambræus, C. M.

Läkare vid astmapolikliniken
(3,000 kr.).

Juhlin-Dannfelt, C. H. G.; **Nordenfors**, B. G.

Tandläkare (5,750 kr.
utan rörligt tillägg).

Sundberg, S. E. G.

¹) Med tjänstgöringskyldighet dessutom vid S:t Görans sjukhus.

²) Med skyldighet att tjänstgöra jämväl vid S:t Eriks sjukhus ävensom att hålla föreläsningar i anestesifrågor vid S:t Eriks sjukhusläkarskola.

³) Dessutom utgå dels till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna särskilda ersättningar med sammanlagt högst 9,000 kr. per år, varå rörligt tillägg icke må beräknas, dels och till de å vissa polikliniker tjänstgörande förste underläkarna och extra läkaren vid medicinpolikliniken särskilda ersättningar.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Bergstrand, K. J. H., professor.

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), åtta *operationssköterskor* (7), tre *röntgensköterskor* (7), två *e. o. röntgensköterskor* (VII), två *extra röntgensköterskor* (2,220 kr.), fyrtiofyra *sjuksköterskor* (därav en vid konvalescenthemmet) (6), fyra *laboratiesköterskor* (6), ett *fotografiskt biträde* (6), tio *e. o. sjuksköterskor* (VI), ett *e. o. fotografiskt biträde* (VI), två *e. o. laboratiesköterskor* (VI), åtta *extra sjuksköterskor* (2,100 kr.), två *extra laboratiesköterskor* (2,100 kr.), ett *extra fotografiskt biträde* (2,100 kr.), två *e. o. ljustadsbiträden* (IV), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), fyrtiotvå *assistentersköterskor* (2,580 kr.), femtio *biträdande sjuksköterskor* (570 kr. jämte bostad och kost). — Sju *sjukbärare* (2 b), tretton *sjuksköterskebiträden* (1 b), etthundtrettio *sjuksköterskebiträden* (1 a).

Predikant (2,280 kr.).

Wolfrbrandt, E. G., komminister emeritus.

En *organist* (575 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).

Zettergren, E. R.; t. »Sabbatsbergs sjukhus»; mottagningstid: 10—12.

Förste kammarskrivare (17).

Hägglund, B. A. K., tj. (se sid. 138), *tf. Rune*, P. F.

Kontorsassistenter (13).

Rune, P. F., tj. (se ovan), *tf. Hagnér*, N. Hj.; en vakant, *tf. Ringström*, O.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Vakant, *tf. Enström*, K. O.

Kurator, se sid 117.

Förste kontorsskrivare och kassör
(11).

Holmberg, Olena.

Fyra *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *extra kontorsbiträden* å röntgenavd. (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å överläkareexpeditionen (1,980 kr.), två *extra kontorsbiträden* å sysslomanskantoret (1,980 kr.), ett *extra kontorsbiträde* å journalarkivet (1,980 kr.), tre *extra kontrollbiträden* (1,980 kr.), fyra *vaktmästare* (2 kl.) (6).

Maskinist (1 kl.) (14).

Holm, E. Hj. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Kjellberg, Tea A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Westergren, M. K. (Maja).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A.; Jansson, C. O. K.; Almgren, G. V.

En *biträdande maskinist (1 kl.)* (12), en *extra biträdande maskinist* (2,760 kr.), två *hantverkare* (7), sex *e. o. hantverkare* (VII), en *tvättförestånderska (1 kl.)* (7), en *biträdande köksförestånderska (1 kl.)* (7), en *extra biträdande köksförestånderska* (2,220 kr.), en *extra biträdande husmoder* (2,220 kr.), en *extra vaktmästare* (2,100 kr.), en *biträdande tvättförestånderska (2 kl.)* (4), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *e. o. djursköterska* (IV), en *extra djursköterska* (1,860 kr.), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), en *kallskänka* (1 b), sex *sömmerskor* (1 b), tjuguen *tvättbiträden* (1 b), fem *strykerskor* (1 b), tolv *första biträden* (1 b), nitton *köksbiträden* (1 a), tjugusju *stüderskor* (1 a), fem *baderskebiträden* (1 a), fyra *arbetsbiträden* (1 a).

S:t Görans sjukhus.

Stadshagen, K. (postgirokonton nr 1083);
t. »S:t Görans sjukhus» (växel).

Mottagningstider (för intagning av patienter):

invärtes sjukdomar:	alla dagar	11—12
kirurgiska » :	»	8,30—9,30
könssjukdomar		
män:	vardagar	12,30—13,30
kvinnor:	»	11,30—12,30
hudsjukdomar		
män:	»	12,30—13,30
kvinnor:	»	11,30—12,30
lungtuberkulos:	»	11—12
finseninstitutet:	»	12—13.

Polikliniktider:

invärtes sjukdomar: vardagar 11—12
kirurgiska » : » 8,30—9,30
ortopedi och kirurgisk tuberkulos: tisdagar, torsdagar och lördagar 11—12
könssjukdomar
män och kvinnor: måndagar, tisdagar, onsdagar, torsdagar och fredagar 10,30—11,30,

12,30—13,30 och 18—19 samt lördagar 10,30—11,30 och 12,30—13,30.

hudsjukdomar

män: vardagar 12,30—13,30
kvinnor: » 11,30—12,30.

Besökstider:

för patienter å helenskit rum: alla dagar 11—18;
för patienter å halvenskit rum: alla dagar 11,30—14, 17,30—18,30;

för patienter å allmänt rum:

å medicinska, kirurgiska samt hud- och köns-
avd.:

söndagar, tisdagar, torsdagar och lördagar
14—15;

å avd. för ortopedi samt kirurgisk och medicinsk tuberkulos:

söndagar och torsdagar 14—15.

Barn å hud- och könsavd. söndagar och torsdagar 14—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119 samt beträffande viss poliklinisk behandling sid. 141.

Antalet vårdplatser vid S:t Görans sjukhus är f. n. 1,018 av vilka 232 komma på avdelningen för hud- och könssjukdomar, 160 på avdelningen för lungtuberkulos, 62 på avdelningen för kirurgisk tuberkulos, 40 på ortopediska avdelningen, 167 på medicinska avdelningen, 141 på kirurgiska avdelningen samt 216 platser å efterbehandlingssjukhuset.

Å avdelningarna för hud- och könssjukdomar finnas 23 platser för barn. Intagna barn i skolåldern erhålla å sjukhuset skolundervisning.

Förutom en röntgen- och ljusavdelning finnes vid sjukhusets avdelning för hudsjukdomar ett finseninstitut. Ersättning för behandling å nu nämnda institutioner utgår enligt särskilda av sjukhusdirektionen fastställda grunder (jfr sid. 120).

Vid sjukhuset hava upprättats en medicinsk och en kirurgisk poliklinik samt en poliklinik för kirurgisk tuberkulos och ortopedi, vid vilka tillämpas samma avgifter som vid stadens övriga sjukhuspolikliniker (se sid. 120). En vid sjukhuset upprättad poliklinik för hud- och könssjukdomar har fr. o. m. den 1 januari 1940 uppgått i S:t Görans sjukhus. Beträffande mottagningstider å sjukhusets polikliniker, se ovan.

Enligt stadsfullmäktiges beslut upprättades år 1938 vid S:t Görans sjukhus ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksnämndens försorg (se sid. 354).

En av överläkarbefattningarna (å avdelningen för hud- och könssjukdomar) uppehålls av professorn i syfilidologi vid Karolinska institutet, som där och å polikliniken, med biträde av en underläkare och en amanuens, båda avlönade av Karolinska institutet, meddelar undervisning åt medicine kandidater; sådan undervisning meddelas även av den av staden avlönade överläkaren för hud- och könssjukdomar samt av en av

SjD

SJD

poliklinikläkarna, båda i egenskap av biträdande lärare vid Karolinska institutet.

Vård av könssjuka inom Stockholm förekommer, förutom vid S:t Görans sjukhus, vid sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus, ävensom vid vissa av staden anordnade fristående polikliniker (se sid. 141).

Författningar. Aftal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i syfilidologi vid S:t Görans sjukhus, godkänt av k. mt 22 maj 1925. Instruktion för personalen vid S:t Görans sjukhus, fastställd 17 dec. 1913. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr.

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Troell, N. A. (se nedan).

Överläkare (21).

Strandell, B. H. E. (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1950) å medicinska avd.; **Troell, N. A.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{12}$ 1946), mottagningstid: 10—10,30, å kirurgiska avd.; **Tarras-Wahlberg, B. B.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{s}$ 1949), mottagningstid: 11,45—12,15, å avd. för hud- och könssjukdomar; **Westergren, A. V. A.** (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för medicinsk tuberkulos; **Örell, S. G. H.** (förordn. t. o. m. $\frac{31}{10}$ 1946), mottagningstid: 11,30—12, å avd. för ortopedi och kirurgisk tuberkulos; **Westermarck, N. J. H.** (förordn. t. o. m. $\frac{30}{4}$ 1946), mottagningstid: 11—12, å röntgen- och ljusavd.; **Schaumann, J.** (förordn. t. o. m. $\frac{30}{6}$ 1944), mottagningstid: 12—12,30, å finseninst.

Överläkare

(avlönad av staten).

Hellerström, S. C. A., mottagningstid 11,30—12, å avd. för hud- och könssjukdomar.

Elektrokardiografsläkare

(se Sabbatsbergs sjukhus).

Værnéus, A. G.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Johansson, G.-A. (bitr. lasarettsläkare), **Zetterholm, S. G.**, **Löfgren, S. H.** (å medicinska avd.); **Rosenqvist, A. H.**, **Olovson, T. G.**, **von Zweigbergk, J. O.** (bitr. lasarettsläkare), **Norrmann, E. G.** (å kirurgiska avd.); **Falk, C.-A. P.**, en vakant (å avd. för hud- och könssjukdomar); **Bruce, N. E. T.** (bitr. lasarettsläkare), **Birath, G. N.** (bitr. lasarettsläkare) (å avd. för ortopedi- och medicinsk tuberkulos); **Hellstadius, A.** (å avd. för kirurgisk tuberkulos); **Mossberg, E. G. H.**, **Söderberg, E. A.** (å röntgen- och ljusavd.).

¹) Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna samt till de å medicinska polikliniken tjänstgörande underläkarna extra ersättningar av inlytande poliklinikavgifter.

Andre underläkare (6,000 kr.¹).

En vakant, *tf. Sahlin, L.-E.*, en vakant (å medicinska avd.); **Myhrman, G. C.** (å avd. för medicinsk tuberkulos); **Ahlberg, J. A.** (å röntgenavd.); en vakant, *tf. Lindahl, O. E.* (å kirurgiska avd.).

En *underläkare* och en *amanuens* å syfilidologiska kliniken (avlönade av Karolinska institutet).

Öron-, näs- och halsläkare (2,280 kr.).

Moberg, L.-E.

Tandläkare (5,750 kr.

utan rörligt tillägg).

Ahlsten, S. Å. G.

Läkare

vid polikliniken för hud- och könssjukdomar (11,200—6,600 kr.; avlöningarna utgå delvis av statsmedel.²)

Kvinnliga avdelningen.

Kjellberg, Gerda E.; **Brück, N. A. J. C.**; **Norræus, Sonja M. V.**

Manliga avdelningen.

Janzon, B. I.; **Breide, C. H.**; en vakant.

Två *assistentläkare* (avlönade av statsmedel med var och en 2,700 kr.).

Tre *e. o. sjukgymnaster* (X), fyra *operationssköterskor* (7), två *röntgensköterskor* (7), en *översköterska* å finseninstitutet (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), en *röntgensköterska* å finseninstitutet (6), trettioen *sjuksköterskor* (6), fyra *laboratoriesköterskor* (6), fyra *sköterskor* å finseninstitutet (6), sexton *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *e. o. laboratoriesköterska* (VI), ett *fotografiskt biträde* (6), en *badmästare* (6), ett *operationsbiträde* (4), två *e. o. biträdande sköterskor* (IV), åtta *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), femtio *assistentsköterskor* (2,580 kr.), två *sköterskor för ljusbehandling* å tuberkulosavd. (2,040 kr.). — Trettiosju *sjuksköterskebiträden* (1 b), tvåhundrafemtiofyra *sjuksköterskebiträden* (1 a), sex *baderskebiträden* (1 a), nio *sjuksköterskeelever*.

Predikant (2,040 kr.).

Knutson, K. H. F., kyrkoadjunkt i S:t Görans förs.

En *organist* (575 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Thorell, G. A. S.; t. S:t Görans sjukhus; mottagningstid: 9—11.

¹) Se not å vidst. spalt.

²) Dessutom utgår särskild ersättning.

Förste kammarskrivare (17).

Segervall, N. G.

*Kontorsassistenter (13).*Karlsson, A. V. E., tj. (se sid. 131), *tf.* Erikson, A. E.; Ahrenmark, H. V. V.*E. o. kontorsassistent (XIII).*

Thylén, M. A. V., tj. (se sid. 117).

*Kurator, se sid 117.**Förste kontorsskrivare och kassör (11).*Sjöberg, Aina S., tj. (se sid. 129), *tf.* Avén, f. Etzler, Margit A. C.Ett *första kontorsbiträde* (7), fyra *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), åtta *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (1,980 kr.).*Maskinist (1 kl.) (14).*

Näsman, J. M.

Husmoder (1 kl.) (9).

Unell, Edith.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Sydow, Berna.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Häll, H. A:son; Melanoz, G. Q.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), tre *hantverkare* (7), fyra *e. o. hantverkare* (VII), en *extra hantverkare* (2,460 kr.), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), två *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (VII), en *extra biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (2,340 kr.), en *biträdande husmoder* (7), ett *e. o. husmodersbiträde* (IV), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (1,200 kr.), en *baderska* (3), två *portvakter* (2 kl.) (2), en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 3), en *kindergartenlärarinna* (1,740 kr.). — Tio *eldare* (2 c) (däraf en endast 8 mån. av året), sex *sjukbärare* (2 b), sex *gårdskarlar* (2 a), en *tillfällig gårdskarl* (2 a), tre *manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), ett *första matsalsbiträde* (1 c), fyra *kokerskor* (1 c), fyra *första biträden* (1 b), två *kallskänkor* (1 b), fem *sömmerskor* (1 b), tre *matsalsbiträden* (1 b), tjugu *köksbiträden* (1 a), tre *biträden vid linneförrådet* (1 a), tjugunio *städerskor* (1 a).

S:t Eriks sjukhus.

Fleminggatan 22, K. (postgirokonton nr 2034); t. »S:t Eriks sjukhus»; expeditionstid: 10—15,30 (lördagar och dag före helgdag 9—13,30); ang. särskilda avdelningar, se nedan.

Mottagningstider:

å kirurgiska polikliniken nya patienter: alla dagar för män 13,15—13,45, för kvinnor 12,45—13,15,

återbesök: alla dagar för män 9,45—10,30, för kvinnor 10,45—11,30;

å medicinska polikliniken: alla dagar 12,30—13,30.

S:t Eriks sjukhus är fördelat på tre avdelningar, en lasarettavdelning med 582 platser, varav 416 å medicinska avdelningen och 166 å kirurgiska avdelningen, en sinnessjukavdelning med 392 platser, varav 7 å särskild avdelning för alkoholister, och en barnbördsavdelning med 117 platser. Dessutom finnes vid sjukhuset (sedan år 1927) en kirurgisk poliklinik och (sedan år 1940) en medicinsk poliklinik.

Enligt stadsfullmäktiges beslut har vid S:t Eriks sjukhus upprättats ett patientbibliotek, som skötes genom biblioteksnämndens för-
sorg (se sid. 354).

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sandström, C. (se nedan).

Lasarettavdelningen.

Mottagningstid (för intagning av patienter): alla dagar 10—11; dessutom å poliklinikerna alla dagar 12,30—13,30, för olycksfall hela dygnet.

Besökstider:

för patienter å helenskielt rum: alla dagar 11,30—19;

för patienter å halvenskielt rum: alla dagar 11,30—14, 18—19;

för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15, söndagar 13,30—15.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Överläkare (21).

Sandström, C. (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1950), mottagningstid: 11,30—12, å röntgenavd.; Lindbom, E. O. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1944), mottagningstid: 11,30—12, Berglund, H. (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1944), mottagningstid: 11,30—12, å medicinska avd.; Perman, E. G. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₀ 1945), mottagningstid: 11,30—12, å kirurgiska avd.

Extra överläkare (8,520 kr.).

Vakant.

SJD

E. o. klinisk laborator (XXI).

Vakant.

Obducent och patolog (6,240 kr.).

Henschen, F., professor.

*Läkare för ögonsjukdomar
(2,760 kr.).*

von Bahr, G. O. A.

*Läkare för öron-, näs- och hals-
sjukdomar (2,500 kr.).*

Jungert, G. E. Y.

*Tandläkare (3,450 kr.
utan rörligt tillägg).*

Dahl, G. M.

*Elektrokardiografsläkare
(se Södersjukhuset).*

Bjerlöv, H. S. J.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Sköld, E. G. V. (bitr. lasarettsläkare), Ihre, B. J. E. (bitr. lasarettsläkare), Lublin, H. J., Lagerlöf, H. O., Jansson, K. T., Lundberg, K. Å. R., Bjuggren, S. O. A. (bitr. lasarettsläkare), en vakant, *tf.* Frisk, A. R. (å medicinska avd.); Elvin, J. S. H. (bitr. lasarettsläkare), Wahlheim, T. S., Moberger, J. T. (å kirurgiska avd.); Moberg, B. G., Markman, B. J. (å röntgenavd.); Hultquist, G. T. J:son (å patologiska avd.).

Andre underläkare (6,000 kr.).

Två vakanta, *tf.* Zander, G. V. I., *tf.* Aminoff, H. S. (å medicinska avd.); Sjöqvist, J. I. (å kirurgiska avd.); Burman, T. G., Haglund, V. (å röntgenavd.).

Husmoder (1 kl.) (9).

Lindh, Jenny E.

Fem assistentlärare (oavlönade), två amanuenser (1,200 kr. jämte fri kost, dessutom avlönade av Karolinska institutet).

Två *e. o. sjukgymnaster* (X), en *operationssköterska* (7), en *extra operationssköterska* (2,784 kr.), tre *röntgensköterskor* (7), en *e. o. röntgensköterska* (VII), en *extra röntgensköterska* (2,988 kr.), fyrtiotvå *sjuksköterskor* (6), ett *fotografiskt biträde* (6), en *extra husmoder* (4,200 kr.), sjutton *e. o. sjuksköterskor* (VI), tre *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), två *laboratoriesköterskor* (6), en *e. o. laboratoriesköterska* (VI), fyrtio-

tre *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), ett *operationsbiträde* (4), en *baderska* (3). — Sju *röntgen- och ljusbehandlingsbiträden* (1 b), ett *operationsbiträde* (1 b), två *poliklinikbiträden* (1 b), tvåhundraåtta *sköterskebiträden* och *städerskor* (1 a), nio *baderskebiträden* (1 a), fyrtio *elever*.

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: torsdagar och söndagar 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Överläkare (21).

Eneström, Hj. E. (se även sid. 131) (förordn. t. o. m. ³¹/s 1945); mottagningstid: 11,30—12.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Reinius, E. A.; Öjning, K. E. A.

En *förestånderska* (8), fem *översköterskor* (7), tre *e. o. översköterskor* (VII), tio *skötare* (7), en *extra skötare* (3,000 kr.), femtiotre *sköterskor* (5), tjugufem *e. o. sköterskor* (V). — En *städerska* (1 a).

Barnbördsavdelningen.

Mottagningstider:

Patienter intagas alla tider på dygnet.

Beträffande mödravårdscentraler, se sid. 143.

Besökstider: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 12—13 samt 18,30—19 endast för mannen.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Överläkare (7,692 kr.).

Clason, C. E. S.; träffas 10—10,30.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Vakant, *tf.* Walentin, T. S.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Vakant.

Extra underläkare (4,800 kr.).

Lindholmer, B. H. R.

*Konsulterande läkare i pediatrik
(1,800 kr.).*

Vakant.

Husmoder (4,260 kr.).

Janson, Anna M., barnmorska.

En *e. o. kurator* (X), en *kontorsskrivare* (3,120 kr.), fem *assistentbarnmorskor* (2,580

¹) Dessutom utgå till de å kirurgiska polikliniken tjänstgörande förste underläkarna extra ersättningar av inflytande poliklinikmedel.

kr.), nio *barnmorskor* (2,664 kr.), två *sjuk-sköterskor* (2,664 kr.), två *assistentköterskor* (2,580 kr.), sju *sjuksköterskeelever* (2,400 kr.), tjugufem *barnsköterskor* (1,980 kr.), en *vaktmästare* (2,580 kr.). — En *sömmerska* (1 b), ett *förrådsbiträde* (1 b), trettio *sjukvårdsbiträden* (1 a), en *städerska* (1 a).

Predikant (4,080 kr.).

Heldt, T. E. O., pastor.

En *organist och försångare* (420 kr.).

Sysselman (1 kl.) (21).

Ohlson, G. A.; t. »S:t Eriks sjukhus»; mottagningstid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Johansson, E. V., tjf. (se sid. 132), tf. Sunne, C. N.

Kontorsassistenter (13).

Fors, T. K. R.; Lind, E. G. W.

E. o. kontorsassistenter (XIII).

Ericsson, A. B., tjf., tf. Lundberg, I. K.; Lagergren, K., tjf. (se sid. 134), tf. Jansson, R. M.

Kurator, se sid. 117.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ljunggren, f. von Hausswolff, Marie-Louise.

Två *första kontorsbiträden* (7), två *e. o. första kontorsbiträden* (VII), två *e. o. kontorsbiträden* (V), fyra *extra kontorsbiträden* (2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Forslund, C. A.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Anander, Sigrid K.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Falk, A. L.; Svensson, J. A.; Lätt, J. G.; Carlsson, K. A.; Leijon, G. A.

En *biträdande maskinist* (1 kl.) (12), en *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *biträdande köksförestånderska* (1 kl.) (7), en *e. o. biträdande köksförestånderska* (VII), en *tvättförestånderska* (1 kl.) (7), två *hantverkare* (7), tre *e. o. hantverkare* (VII), två *vaktmästare* (2 kl.) (6), två *e. o. vaktmästare* (2 kl.) (VI), en *e. o. överstånderska* (V), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), fyra *e. o. telefonister* (IV), en *extra telefonist* (1,200 kr.). — Elva *eldare* (2 c), en *automobilförare* (2 c), fem *sjukbärare* (2 b), åtta *gårdskarlar* (2 b), tre man-

liga köksbiträden (2 b), en *första kokerska* (1 d), tre *kokerskor* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), en *kallskänka* (1 b), fyra *första köksbiträden* (1 b), fyra *sömmerskor* (1 b), fyra *strykerskor* (1 b), två *första tvättbiträden* (1 b), aderton *tvättbiträden* (1 b), tio *matsalsbiträden* (1 b), sjutton *köksbiträden* (1 a), sex *städerskor* (1 a).

Södersjukhuset.

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 58064); t. »Södersjukhuset».

Mottagningstid (för intagning av patienter): 10—11.

Polikliniktider:

medicinska polikliniken: vardagar 9—9,30 (för kvinnor) och 13—13,30 (för män); kirurgiska polikliniken: vardagar 10,30—11,30, återbesök 9,30—11 (för kvinnor) och 13—14, återbesök 13,30—14,30 (för män); gynekologiska polikliniken: vardagar 8,30—9; mödravårdscentralen: vardagar 12,30—13 (lördagar ej återbesök); polikliniken för sockersjuka: onsdagar 12—13.

Besökstider:

å barnbördsavdelningen för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15 samt 18,30—19 (endast för mannen); för patienter å hel- och halvenskilda rum: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 11—13 samt alla dagar 18,30—19,30 (endast för mannen); å övriga avdelningar för patienter å allmänt rum: tisdagar, torsdagar och lördagar 14—15 och söndagar 13,30—15; för patienter å halvenskilt rum: alla dagar 11,30—13,30 samt 16—18; för patienter å helenskit rum: alla dagar 12—18.

Expeditionstid: å sysslomanskontolet vardagar 9—12, 13—15,30; lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Beträffande historik och platsfördelning, se ovan under Södersjukhusets byggnadskommitté (sid. 115).

I samband med barnbördsavdelningen är anordnad en statens anstalt för barnmorskeundervisning. Genom ett år 1943 träffat avtal har staden åtagit sig att dels mot ett årligt bidrag hålla lokaler m. m. för undervisningen, dels mot viss ersättning hålla kost och bostäder åt eleverna (f. n. 48 till antalet). Anstaltens överlärare och barnmorskelärare äro överlärare respektive biträdande läkare vid barnbördsavdelningen.

Författningar. K. stadga 13 maj 1938 för barnmorskeundervisningen, med ändr. Ordningsregler 22 juni 1943 för å Södersjukhuset intagna patienter.

Sjd

Styresman (arvode 2,520 kr.).

Sahlgren, E. J. A., mottagningstid: 9,30—10 (se nedan).

Överläkare (21).

Sahlgren, E. J. A. (förordn. t. o. m. ³⁰/₆ 1946), mottagningstid: 10—10,30, å medicinska avd. I; **Tillgren, J.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₁ 1944), mottagningstid: 10—10,30, å medicinska avd. II; **Kahlmeter, T. G.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1944), mottagningstid: 10,30—11, å medicinska avd. III; **Brandberg, C. R. E.** (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1946), mottagningstid: 13,30—14, å kirurgiska avd.; **Magnusson, A. H. W.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1947), mottagningstid: 13,30—14, å röntgendiagnostiska avd.

Överläkare

(som överlärare vid barnmorskeläroanstalten avlönad av staten).

Lundqvist, E. B., mottagningstid: 9—9,30 (å kvinnoavd.).

E. o. överläkare (XXI).

Ahlbom, H. E. (förordn. t. o. m. ³¹/₃ 1950), (å röntgenterapiavd.), mottagningstid: 9—9,30; **Wahlgren, F. F.** (förordn. t. o. m. ³¹/₁ 1950), (å patologiska avd.²).

Biträdande läkare

(som barnmorskelärare avlönad av staten).

Holtz, A. G. F.

E. o. elektrokardiografsläkare (XXI¹).

Björlov, H. S. J.

E. o. klinisk laborator (XXI).

Vakant.

Läkare för neuro-kirurgiska sjukdomar (5,100 kr.).

Sjöqvist, C. O., mottagningstid: 14—14,30.

Läkare för ögonsjukdomar (2,460 kr.).

Granström, K. O.

Läkare för öron-, näs- och hals-sjukdomar (2,460 kr.).

Frenckner, F. J. P.

Konsulterande bakteriolog (4,200 kr.).

Vakant.

¹) Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid St Eriks sjukhus.

²) Med skyldighet att utan särskild ersättning utföra obduktioner och patologiska undersökningar jämval å vissa andra sjukhus.

Tandläkare

(2,500 kr. utan rörligt tillägg).

Dahlberg, B. H.

Förste underläkare (8,040 kr.¹).

Hafström, T. E. G:son (bitr. lasaretsläkare), **Sikén, J. G. H.**, **Hansson, A. F.**, **Nordenson, N. G.**, **Sköld, N. J.**, **Jonsson, E. W.** (å medicinska avd. III); **Eklom, S. T. E.** (bitr. lasaretsläkare), **Köhler, B.**, **Linde, A. P.** (å kirurgiska avd.); **Hylander, F. B.** (bitr. lasaretsläkare), **Malmnäs, C. E. A.**, en vakant, **tf. von Post, E. L.** (å kvinnoavd.); **Löfstedt, S.**, **Sahlstedt, H. V.** (bitr. lasaretsläkare), **Göran-son, S. F. O.** (å röntgendiagnostiska avd.).

Andre underläkare (6,000 kr.¹).

Mindus, E., två vakanta, **tf. Nordvall, S. V. B:son, tf. Kirstein, L.** (å medicinska avd. II, III); **Oldby, N. A.**, **Lauritzen, G. K.** (å kirurgiska avd.); **Åkerblom, B. V.**, en vakant (å kvinnoavd.); **Hävermark, N.-G.**, en vakant, **tf. Ekengren, J. A.** (å röntgendiagnostiska avd.); **Herlin, C. L.** (å neurokirurgiska avd.).

Läkare för sockersjuka, se sid. 142.

Tre e. o. sjukgymnaster (X), tre extra sjukgymnaster (3,360 kr.), fyra operations-sköterskor (7), två e. o. operationssköterskor (VII), en extra operationssköterska (2,220 kr.), två röntgensköterskor (7), två e. o. röntgensköterskor (VII), två extra röntgensköterskor (2,220 kr.), fyra förlossningsbarnmorskor (7), en e. o. förlossningsbarnmorska (VII), tjugonio sjuksköterskor (6), sju e. o. sjuksköterskor (VI), två extra sjuksköterskor (2,100 kr.), fyra laboratoriesköterskor (6), en extra laboratoriesköterska (2,100 kr.), sju barnmorskor (6), fyra e. o. barnmorskor (VI), fem extra barnmorskor (2,100 kr.), ett fotografiskt biträde (6), ett e. o. fotografiskt biträde (VI), ett extra fotografiskt biträde (2,100 kr.), åttioått assistentsköterskor/barnmorskor (2,580 kr.), en baderska (3), nio extra barnsköterskor (1,740 kr.), etthundraen sjuksköterskeelever, nitton barnmorskeelever. — Tjugusex sköterskebiträden (1 b), etthundra-sexton sköterskebiträden (1 a), fyra baderskebiträden (1 a).

Predikant (2,400 kr.²).

Palmer, N. E., kyrkoadjunkt i Storkyrkoförs.

En organist (575 kr.).

¹) Dessutom utgå till de å sjukhusets kirurgiska, medicinska och gynekologiska polikliniker tjänstgörande underläkarna särskilda ersättningar.

²) Med tjänstgöringsskyldighet dessutom vid Sacksska barnsjukhuset.

Syssloman (1 kl.) (21).

Holst, K. G.; t. >Södersjukhuset>; mottagnings-
tid: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Engelmark, K. E.

Kontorsassistenter (13).

Nordquist, G. A., tjf. (se sid. 137), *tf.* Sjöberg,
Aina S.; Andersson, Inga J.

*Förste kontorsskrivare och kassör
(3,540 kr.).*

Avén, f. Etzler, Margit A. C., tjf. (se sid. 125),
Danielson, f. Axberg, E. W. (Lizzie).

Kurator, se sid. 117.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o.
första kontorsbiträde (VII), två extra första
kontorsbiträden (2,640 kr.), tre e. o. kon-
torsbiträden (V), åtta extra kontorsbiträ-
den (2,220 kr.).

Maskinist (1 kl.) (14).

Olofsson, E. G.

Husmoder (1 kl.) (9).

Estelle, Gertrud E.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Mellin, Märta D.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Samuelson, G. A.; André, K. G. J.; Löfstedt, E.
J.; Wiklund, E. O. A.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12)
tre extra biträdande maskinister (3,540
kr.), en hantverkare (7), en extra hantver-
kare (2,760 kr.), en vaktmästare (2 kl.) (6),
en biträdande husmoder (7), en biträdande
köksförestånderska (7), en extra biträ-
dande köksförestånderska (3,540 kr.), en
extra tvättförestånderska (1 kl.) (2,760
kr.), en extra biträdande tvättförestän-
derska (2 kl.) (2,160 kr.), två e. o. telefo-
nister (IV), två extra telefonister (2,160 kr.),
två portvakter (2 kl.) (2), en e. o. portvakt
(2 kl.) (II), två expeditionsvaktsbiträden
(1,740—1,020 kr.), en springflicka (1,020 kr.).
— Sex äldre (2 c), fem sjukbärare (2 b),
två manliga köksbiträden (2 a), fyra gårds-
karlar (2 a), tre kokerskor (1 c), fyra mat-
salsbiträden (1 b), en kallsänkare (1 b), tre
tvättbiträden (1 b), två sömmerskor (1 b),
tjugo två köksbiträden (1 a), trettio städer-
skor (1 a).

**Barnsjukhuset Simon och Ma-
thilda Sachs' minne.**

Årstalunden, Sö. (postgirokonto nr 1071);
t. 44 07 10 (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter
samt å polikliniken): vardagar 11,30—12,30.

Besöks-tid: söndagar och onsdagar 12,30
—13,30.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan
sid. 119.

Sjukhuset, som upprättats genom en dona-
tion den 12 februari 1907 å 400,000 kr. av stärb-
husdelägarna efter framlidne generalkonsuln Si-
mon Sachs och hans maka Mathilda Sachs, är
avsett för späda barn. Sjukhuset har 48 platser
för sjuka barn, 6 platser för ambarn och 6
platser för medföljande digivande mödrar. Vid
sjukhuset har även inrättats en poliklinik.

Sjukhuset bör enligt donationsbestämmelserna
förvaltas av en styrelse, bestående av högst sju
ledamöter. Styrelsen utses av stadsfullmäktige,
men donatorerna äga under sin livstid utse tre
ledamöter. Enligt beslut av stadsfullmäktige
utses styrelsen för en tid av ett år i sänder.

Författningar. Instruktioner för sysslo-
mannen och husmodern vid barnsjukhuset Si-
mon och Mathilda Sachs' minne, fastställda av
sjukhusdirektionen 2 febr. 1944.

Styrelse.

Höjer, f. Dahl, T. Signe E., fru, stadsfullm., Teng-
bom, I. J., slottsarkitekt, vice ordf., Wallgren,
A. J., professor, Wedberg-Larsson, A. A. El-
vira, fru, stadsfullm. (valda av stadsfullmäk-
tige); Sachs, J. E., generalkonsul, ordf.,
Sachs, R., verkst. direktör, kassaförval-
tare, Heyman, f. Thiel, Agda, fru (valda av
donatorerna).

Sekreterare (200 kr.).

Holst, K. G. (se ovan).

Revisorer.

Sjukhusets räkenskaper och förvaltning grans-
kas av samma revisorer, som äro utsedda för
hälsovårdsnämndens räkenskaper och förvaltning
(se sid. 201).

Styresman och överläkare (21)

(dessutom styresmansarvode 690 kr.).

Vakant, *tf.* Magnusson, J. H.; mottagningstid:
10—11.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Palmgren, F. A. Å.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Hamne, S. V.

SJD

Röntgenläkare

(se Södersjukhuset).

En *obducent* (se Södersjukhuset).

Tre *sjuksköterskor* (6), en *e. o. sjuksköterska* (VI), tre *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), aderton *sjuksköterskeelever* (bostad och kost), sex *ammor* (dagarvode jämte bostad och kost). — Ett *röntgenbiträde* (1 b), sex *sköterskebiträden* (1 a).

Syssloman.

Holst, K. G. (se Södersjukhuset).

Kurator, se sid. 117.

Husmoder (2 kl.) (8).

Kruse, Svea Ch.

En *värmeledningsskötare* (7). — En *första kokerska* (1 d), ett *första köksbiträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), ett *matsalsbiträde* (1 b), ett *sköterskebiträde* (1 b), två *köksbiträden* (1 a), fyra *städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a).

Norrtulls sjukhus.

Norrtullsgatan 14 (postadress: Stockholm 23) (postgirokonto nr 54733); t. 23 28 50 (växel); 33 96 53 (kontoret direkt); kon-
torstid: 10—12, 13—15,30, lördagar
10—12, 13—14.

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Telefontid (för förfrågningar om patienter): alla dagar 11—12.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Besökstider: se nedan.

I samband med stadens förvärv av vissa fastigheter vid Norrtullsgatan, varest tidigare Allmänna barnhusets barnhemsverksamhet varit inrymd (se kommunalkalendern för år 1933, sid. 151), förband sig staden enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 oktober 1931 att intill dess en pediatrik klinik komme till stånd, dock högst intill den 1 juli 1941, inom nämnda fastigheter upprätthålla ett stadens sjukhus för barn med 70 vårdplatser. Därest av k. m:t så påfordras, skola 20 av dessa platser upplåtas åt barn, vilka icke äga hemortsrätt i Stockholm. Sjukvårdsanstalten skall av staden under ovan angivna tid upplåtas till Karolinska institutet för undervisningsändamål såsom institutets pediatrika klinik. Läkärvärden skall bestridas av Karolinska institutet; dock skola vederbörande läkare jämväl erhålla arvoden från staden. Staden har vidare åtagit sig att under samma tid, som barnsjukhuset upprätthålles, jämväl upprätthålla en till sjukhuset ansluten pediatrik poliklinik.

I samband med träffandet av ovanberörda avtal förband sig staden jämväl att bereda vissa angivna befattningshavare vid Allmänna barnhuset motsvarande anställning vid det av staden upprättade barnsjukhuset. Sedermera har giltighetstiden av avtalet förlängts att gälla till den 1 januari 1946.

Staden äger årligen från statsverket utbetomma dels ett belopp av 60,000 kr. till bestridande av kostnaderna för barnsjukhuset, dels ett belopp av 5,700 kr. för upprätthållandet av den pediatrika polikliniken därstädes. Dessutom utgår till sjukhuset ett årligt bidrag av 50,000 kr. från Allmänna barnhusets Stockholmsfond (se sid. 290).

Ovan omförmälda sjukvårdsanstalt utgör barnavdelningen vid Norrtulls sjukhus.

I ifrågavarande fastigheter har jämväl anordnats en sinnessjukavdelning med f. n. 165 vårdplatser, samtliga avsedda för kvinnor.

Författning. Avtal 12 sept. 1931 mellan k. m:t och kronan och Stockholms stad rörande upprätthållande av en stadens sjukvårdsanstalt för barn i allmänna barnhusets förutvarande fastighet i kvarteret Mimer, med ändr.

Styresman (arvode 1,140 kr.).

Wallgren, A. J. (se nedan).

Spädbarns- och sjukavdelningen.

Klinikavdelningen.

Besökstid: söndagar och onsdagar 13—14.

Överläkare

(3,500 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Wallgren, A. J.

Underläkare

(3,300 kr.; dessutom avlöning från Karolinska institutet).

Alm, E. I., tjl. (se nedan), *tf. Klackenborg*, G. S.

Läkare vid den pediatrika polikliniken (3,600 kr.).

Alm, E. I.

Röntgenläkare (2,000 kr.).

Axén, C. O.

En *e. o. röntgensköterska* (VII), tre *sjuksköterskor* (6), två *e. o. sjuksköterskor* (VI), en *extra sjuksköterska* (2,664 kr.), fyra *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), en *extra barnträdgårdslärlarinna* (1,860 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (V), tjugufyra *extra sjuksköterskeelever* (540 kr. jämte fri bostad och kost), tolv *barnsköterskor* (1,860 kr.), en *extra expeditjonsvakt* (2,340 kr.), fyra *ammor* (620 kr.).

Sinnessjukavdelningen.

Besökstid: söndagar, tisdagar och torsdagar
12,30—13,30.

Överläkare (2,300 kr.).

Eneström, Hj. E. (se St Eriks sjukhus).

En *förestånderska* (8), två *e. o. översköterskor* (VII), två *extra översköterskor* (2,856 kr.), tjugufem *sköterskor* (5), fyra *e. o. sköterskor* (V), åtta *extra sköterskor* (2,220 kr.).

Ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII).

Predikant (1,020 kr.).

Wiklund, E. V., komminister i Matteus förs.

En *organist* (270 kr.).

Syssloman (3 kl.) (18).

Alström, H.; mottagningstid: 9—11.

Kammarsskrivare (6,180 kr.).

de Berg, C. F. A.

Kurator, se sid. 117.*E. o. maskinist* (3 kl.) (XII).

Goude, K. F. H.

E. o. köksförestånderska (3 kl.) (VII).

Norberg, Kristina E.

E. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII).

Garpendal, C. H. G., tj. (se sid. 116), *tf.* Holmberg, N.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,220 kr.), en *extra portvakt* (1,620 kr.), ett *extra vaktmästarbiträde* (1,020 kr.). — Fem *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), en *mjölkkoksföreståndarinna* (1 d), en *undervätsförestånderska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), ett *första biträde* (1 b), en *sömmerska* (1 b), en *portvakt* (1 a), två *telefonvakter* (1 a), ett *laboratoriebiträde* (1 a), fjorton *städerskor* (1 a), två *arbetsbiträden* (1 a), åtta *köksbiträden* (1 a).

Södra barnbördshuset-Maria sjukhus.

Wollmar Yxkullsgatan 27, Sö. (postgiro-konto nr 2057); t. »Södra BB» (växel).

Besökstider:

för patienter å allmänt rum: söndagar, måndagar, onsdagar och fredagar 12—13 samt 18,30—19 (endast för mannen).

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 9—12, 13—15,30, lördagar och dag före helgdag 9—12, 12,30—14.

Sjukvårds- och poliklinikavgifter: se ovan sid. 119.

Efter tillkomsten av Södersjukhuset hava Södra barnbördshuset och Maria sjukhus sammanförts under gemensam förvaltning. Sjukhuset omfattar f. n. 172 vårdplatser, därav 141 å barnbördsavdelningen och 31 å en provisorisk avdelning för patienter från Långbro sjukhus.

Styresman (arvode 690 kr.).

Domeij, J. C. G. (se nedan).

Extra överläkare (8,040).

Domeij, J. C. G.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Nyman, P. J. O.; Palmstierna, K. E. E.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Jönsson, F. G.

Obducent (900 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

En *förlossningsbarnmorska* (3,360 kr.), sju *barnmorskor* (2,820—2,664 kr.), sex *sjuk-sköterskor* (2,820—2,664 kr.), fem *assistent-sköterskor* (2,580 kr.), tre *assistentbarnmorskor* (2,580 kr.), tjugufyra *barnsköterskor* (1,980—1,740 kr.).

Predikant (1,740 kr.).

Vakant.

Syssloman (2 kl.) (20).

Olsson, E. V.; t. »Södra BB»; mottagningstid: 9—11.

Extra kammarsskrivare (5,892 kr.).

Karlsson, A. V. E.

Extra kontorsassistent (3,420 kr.).

Lundberg, I. K., tj. (se sid. 127).

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,640 kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträden) (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Vakant, *tf.* Hedman, S.

E. o. husmoder (2 kl.) (VIII).

Hedlund, Tyra A. M.

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Karlsson, W. K. (Mia).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Kåhrling, K. J. O.

Sjd

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), två *portvakter* (2 kl.) (2), en *e. o. portvakt* (2 kl.) (11), en *extra portvakt* (1,860 kr.). — Fem *eldare* (2 c), tre *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), en *kokerska* (1 c), ett *första matsalsbiträde* (1 c), två *matsalsbiträden* (1 b), en *kallskänka* (1 b), en *sömmerska* (1 b), fem *köksbiträden* (1 a), sju *städerskor* (1 a), trettiofem *sköterskebiträden* (1 a), ett *tvättbiträde* (1 a), ett *förrädsbiträde* (1 a).

Stigberget-Åsö sjukhus.

Fjällgatan 23 och 20 A samt Åsögatan 147, Sö. (postgirokonton nr 1084). Avd. 1—5: (kvinnliga patienter) Fjällgatan 23, t. 42 11 01, 42 11 02, 42 11 03. Avd. 6: (manliga patienter) Fjällgatan 20 A, t. 42 11 05. Avd. 7: (manliga patienter), Avd. 8—9 (kvinnliga patienter), Åsögatan 147, t. 40 12 35, 41 42 20, 41 42 21 (växel). Sysslomanskontoret direkt: 43 09 60.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, lördagar och söndagar 14—15.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Antalet vårdplatser vid Stigberget-Åsö sjukhus är f. n. 242, varav å Fjällgatan fem avdelningar för 95 kvinnliga patienter och en avdelning för 39 manliga patienter samt å Åsögatan två avdelningar för 72 kvinnliga patienter och en avdelning för 36 manliga patienter.

Författning. Sjukhusdirektionens beslut 8 dec. 1943 ang. vårdavgifter vid Stigberget-Åsö sjukhus.

Styresman och överläkare (8,040 kr.)

(dessutom styresmansarvode 1,260 kr.).

Vakant, *tf. Lindborg*, N. E.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Blom, K.-F. S. S.

Röntgenläkare (1,800 kr.).

Vakant, *tf. Axén*, C. O.

Obducent och patolog (3,000 kr.).

Vakant.

En *extra röntgen- och laboratoriesköterska* (2,856 kr.), sex *e. o. sjuksköterskor* (VI), åtta *extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), sex *extra assistentsköterskor* (2,580 kr.), två *extra sjukgymnaster* (1,800 kr.), en *baderska* (3), en *e. o. baderska* (111). — Ett *röntgenbiträde* (1 b), sextiosex *sköterskebiträden* (1 a).

Predikant och organist (2,400 kr.).
Vakant, *tf. Ljungberg*, H. D., teol. d.r.

Extra syssloman (8,736 kr.).

Johansson, E. V.

Extra kontorsassistent (4,020 kr.).

Enström, K. O., tjl. (se sid. 122), *tf. Johansson*, S. O.

Kurator, se sid. 117.

Kontorsskrivare (9).

Widstrand, Linnéa K.

Två *extra kontorsbiträden* (2,400 kr.).

E. o. husmoder (2 kl.) (VIII).

Koppang, Märtha M.

En *extra vaktmästare* (2,760 kr.), en *e. o. köksförestånderska* (3 kl.) (VII), en *extra köksförestånderska* (2,760 kr.), en *e. o. värmeledningsskötare* (VII) (beredskapsarvode 720 kr.), en *extra värmeledningsskötare* (3,000 kr.). — En *eldare* (2 c), sju *sjukbärare* (2 b), fyra *kokerskor* (1 c), tre *matsalsbiträden* (1 b), två *kallskänkor* (1 b), två *sömmerskor* (1 b), ett *första biträde* (1 b), sex *köksbiträden* (1 a), två *port- och telefonvaktsbiträden* (1 a), åtta *städerskor* (1 a).

Söderby sjukhus.

Söderby, Uttran (postgirokonton nr 13304), t. Tumba 3 14 (kontoret); Tumba: »Söderby sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för intagning av patienter): vardagar 10—11.

Besökstid: tisdagar, torsdagar, söndag och helgdagar 12,30—15.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8—15,30.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Sjukhuset, som är uppfört å stadens egendom Söderby i Salems socken, är avsett att mottaga i Stockholm boende tuberkulossjuka. Sjukhuset är uppdelat på två sjukavdelningar, var och en med en överläkare som chef och inrymmer sammanlagt 404 platser i allmänt rum samt 40 platser i enskilda och halvenskilda rum.

Till driftkostnader för tuberkulossjukvård vid stadens tuberkulosanstalter utgår statsbidrag.

Författning. K. kung. 22 juni 1939 ang. statsbidrag till driftkostnaderna vid anstalter för lungtuberkulos.

Styresman (arvode 1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se nedan).

Överläkare (27).

Gullbring, A. G. (förordn. t. o. m. ³¹/₅ 1946),
mottagningstid: 10—10,30; Leffler, J. K. F.
(förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1946), mottagnings-
tid: 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Backman, C. S.; Thorell, S. H. J.; Anjou, K.
O. G.; Sällström, T. A. P.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Bothén, N. F.

Läkare för kirurgiska sjukdomar
(3,600 kr.).

Perman, E. G. S.

*Läkare för behandling av hals-
tuberkulos* (3,000 kr.).

Erici, E. V.

Tandläkare (4,800 kr.).

Hellgren, P. L.

En röntgen- och operationssköterska
(7), sjutton sjuksköterskor (6), fyra e. o.
sjuksköterskor (VI), fyra extra sjuksköters-
kor (2,664 kr.), femton extra assistentsköters-
kor (2,580 kr.), två sjuksköterskelever. —
Sex första sköterskebiträden (1 b), åttioen
sköterskebiträden (1 a).

Predikant och organist (1,800 kr.).

Uddin, K. J. R., kyrkoherde i Markims och Or-
kesta församlingars pastorat.

Syssloman (2 kl.) (20).

Herrman, N. V. A.; t. Tumba: »Söderby sjuk-
hus» och 3 14; mottagningstid: 8—10.

Kammarsskrivare (15).

Lindell, B. J. W.

En *förste kontorist* (10), ett *första kon-
torsbiträde* (7), ett *extra första kontors-
biträde* (2,460 kr.), ett e. o. *kontorsbiträde*
(V).

Maskinist (1 kl.) (14).

Lindqvist, S. E.

Kurator, se sid. 117.

Husmoder (2 kl.) (8).

Andersson, J. M. (Hanna).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

Blomgren, Rodny L.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Augustson, A. S. A.

En *extra biträddande husmoder* (2,856
kr.), två *extra kontorsbiträden* (kontrollbiträ-
den) (2,400 kr.), en *extra telefonist* (2,286 kr.),
en *biträddande maskinist* (1 kl.) (12) (bered-
skapsarvode 720 kr.), en e. o. *biträddande ma-
skinist* (2 kl.) (XI) (beredskapsarvode 720 kr.),
fem *hantverkare* (7), en *trädgårdsmästare*
(3 kl.) (7), en e. o. *automobilförare* (VII),
en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *bi-
träddande köksförestånderska* (2 kl.) (6),
en *nattvakt* (5), två *baderskor* (3), en
portvakt (2 kl.) (2). — Sex *eldare* (2 c),
en *automobilförare* (2 c), sex *gårdskarlar*
(2 a), ett *manligt köksbiträde* (2 a), en *första
kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), ett *första
matsalsbiträde* (1 c), fem *matsalsbiträden*
(1 b), en *kallskänka* (1 b), ett *första tvätt-
biträde* (1 b), två *strykerskor* (1 b), tre *söm-
merskor* (1 b), två *första biträden* (1 b), åtta
tvättbiträden (1 b), tre *första köksbiträden*
(1 b), fjorton *köksbiträden* (1 a), tolv *stä-
derskor* (1 a).

Tuberkulossjukstugan vid Hamra.

(Sanatoriet vid Hamra.)

Tullinge (postgirokonto nr 13303); t.
Tumba 35.

Tuberkulossjukstugan, som uppförts av ab.
Separator å mark, tillhörig egendomen Hamra
i Botkyrka socken och som av bolaget under
ett tjugental år använts såsom sanatorium för dess
arbetare, inköptes av staden år 1923. Sjuk-
stugan är avsedd för vård av tuberkulösa barn
och har 37 vårdplatser. En vid sjukstugan upp-
rättad skola står under folkskoledirektionens upp-
sikt och ledning.

Styresman och läkare (1,500 kr.).

Gullbring, A. G. (se Söderby sjukhus).

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se Söderby sjukhus).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Ekstedt, E. G. (Jane).

En *lärarinna* (6,386 kr. utan rörligt löne-
tillägg), en *värmeledningskötare* (7) (bered-
skapsarvode 720 kr.). — En *kokerska* (1 c),
två *köksbiträden* (1 a), sju *sköterskebiträden*
(1 a).

Sjd

Långbro sjukhus.

Långbro, Älvsjö 1 (postgirokonton nr 1096), t. 46 25 00 (växel); 46 13 56 (överläkare Stenberg direkt); 46 25 00 (överläkare Hubert); 46 13 63 (sysslomannen samt kon- toret).

Mottagningstid: Intagning av patienter sker alla tider på dygnet. Telefontid till före- stånder skorna (för förfrågningar om patienterna): alla dagar kl. 14—15.

Besökstid: tisdagar, fredagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 8,30 —12, 12,45—16,15, lördagar 8,30—12, 12,30 —14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Långbro sjukhus omfattar f. n. 888 vård- platser. Sjukhuset är uppdelat på två avdel- ningar, under ledning av tvenne överläkare. Dess- utom hör till sjukhuset en avdelning vid Södra barnbördshuset-Maria sjukhus om 31 platser.

Författningar. Ordningsregler för Lång- bro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 15 dec. 1910. Instruktioner för sjukvårdsperso- nal vid Långbro sjukhus, fastställda av sjukhusets styrelse 3 aug. 1911.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,200 kr.).

Stenberg, S. O. (förordn. t. o. m. ^{31/7} 1948); t. 46 13 56, 46 25 00; mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—14.

Överläkare (27).

Hubert, B. T. H.; t. 46 25 00; mottagningstid: tisdagar och fredagar 13—13,30.

Biträdande läkare (24).

Abramson, D.; **Sehlstedt, C. P.**; t. 46 25 00.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Carlborg, G. U.; **Grönwald, A. J. F.**; **Hammar- gren, S. A.**; t. 46 25 00.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Bingley-Wennström, J. T.

Konsulterande läkare (1,500 kr.).

(för invärtes medicin).

Andersson, S. A.

En **uppsyningsman** (10), fyra **förestän- derskor** (8), sju **förste skötare** (8), femtiosex **skötare** (7), tjugunio **översköterskor** (7), sex **extra översköterskor** (2,988 kr.), tjuguen **e. o. skötare** (VII), nio **första sköterskor** (6), en **laboratoriesköterska** (6), en **e. o. sjukskö-**

terska (VI), etthundrasjutton **sköterskor** (5), fyrtyotvå **e. o. sköterskor** (V), en **extra skö- tare** (2,640 kr.), sexton **extra sköterskor** (2,220 kr.), två **extra sjuksköterskor** (2,664 kr.), en **sjukgymnast** (1,200 kr.).

Predikant (1,020 kr.).

Hassler, J. E. A., komminister i Sofia förs. En **organist** (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ellnert, E. F.; t. 46 13 63, 46 25 00; mottag- ningstid: 12—14.

Förste kammarskrivare (17).

Josefsson, N. O.

Kontorsassistenter (13).

Nilsson, N. T., tjl. (se sid. 116), *tf.* **Lagergren, K.**; **Olsson, Annie P. M.**

Extra kurator (4,800 kr.).

Petersson, J. K. (Hanna); mottagningstid: alla vardagar utom lördagar 12,30—15.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Andersson, Anna-Lisa.

Ett **första kontorsbiträde** (7), två **e. o. första kontorsbiträden** (VII).

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöromål 690 kr.).

Weiter, L. A. F.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Schulte, A. Margaretha.

Husmoder (2 kl.) (8).

Broman, U. (Ulla).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Andersson, A. F.; **Nilsson, J. O. A.**

En **biträdande maskinist** (1 kl.) (12), en **biträdande maskinist** (2 kl.) (11), en **träd- gårdsmästare** (2 kl.) (10), sju **hantverks- föreståndare** (10), två **automobilförare** (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), fem **hantverkare** (7), två **hantverkare** (repa- ratörer) (7), en **e. o. hantverkare** (VII), en **vaktmästare** (2 kl.) (6), ett **trädgårdsbiträde** (5), en **nattvakt** (5), två **portvakter** (2 kl.) (2), en **arbetsförestånderska** (6), en **tvätt- förestånderska** (2 kl.) (6), en **biträdande köksförestånderska** (2 kl.) (6), en **e. o. biträdande köksförestånderska** (VI), en

e. o. telefonist (IV), en *biträdande tvättförestånderska* (2 kl.) (4), en *e. o. biträdande arbetsförestånderska* (IV). — *Nio eldare* (2 c), *tre automobilförare* (2 c), *fem gårdskarlar* (2 a), *två manliga köksbiträden* (2 a), en *första kokerska* (1 d), *två kokerskor* (1 c), *två strykerskor* (1 b), en *kallskänka* (1 b), *två första biträden* (1 b), *fem matsalsbiträden* (1 b), en *sömmerska* (1 b), *tio tvättbiträden* (1 b), *tjuguen städerskor* (1 a), en *portvakt* (1 a), ett *arbetsbiträde* (1 a), *sexton köksbiträden* (1 a).

Beckomberga sjukhus.

Postadress: Ängby 1 (postgirokonton nr 59815); t. »Beckomberga sjukhus» (växel).

Mottagningstid (för styresmannen): vardagar 14—15; (övriga överläkare): vardagar 13,30—14,30.

Besökstid: tisdagar, torsdagar och söndagar 13,30—14,30.

Expeditionstid: å sysslomanskontoret 10—15,30, lördagar 10—14.

Sjukvårdsavgifter: se ovan sid. 119.

Förfrågningar ang. patienter besvaras av resp. översköterska dagligen 14—15.

Beckomberga sjukhus, uppfört å den staden tillhöriga egendomen Beckomberga i Bromma, omfattar 1,604 vårdplatser. Det har upprättats huvudsakligen för fullgörande av den staden jämlikt år 1925 med staden träffat avtal åvilande skyldigheten att övertaga vården av de förut å statshospital intagna, i huvudstaden hemortsberättigade sinnessjuka.

Styresman och överläkare (27)

(dessutom styresmansarvode 1,800 kr.).

Wiesel, F. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1949); t. 37 22 35.

Överläkare (27).

Rabe, K. A. H. (förordn. t. o. m. ³⁰/₉ 1948); *Wohlfahrt*, C. S. S. (förordn. t. o. m. ³¹/₈ 1948).

Biträdande läkare (24).

Rosenström, E. V.; *Reuterskiöld*, S.; *Ehrensivärd*, J. N. G., frih.

Konsulterande läkare

(2,280—1,380 kr.).

Anderson, S. A. (för invärtes medicin); *Lindblom*, K. J. G. (i röntgendiagnostik).

Läkare för kirurgiska sjukdomar

(2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Grönberger, A. G.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar

(1,100 kr. utan rörligt tillägg).

Vakant, *tf.* *Bjerlöf*, H. S. J.

Obducent och patolog (1,000 kr.).

Lindgren, Å. G. H.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Lagergren, S. G.; *Alström*, C. H.; *Izikowitz*, S. J.; *Harding*, G.; *Berglin*, C.-G.; *Stjernberg*, F. L.

Andre underläkare (6,000 kr.).

Olsson, R. G. M.

En *uppsyningsman* (10), *fyra förestånderskor* (8), *sjuttio skötare* (7), *tjugusju e. o. skötare* (VII), *fyrtiofyra översköterskor* (7), *femton e. o. översköterskor* (VII), *nio extra översköterskor* (2,856 kr.), *tio extra sjuksköterskor* (2,664 kr.), en *sjukgymnast* (2,040 kr.), en *första sköterska* (6), *ett hund-rättiofyra sköterskor* (5), *ättio e. o. sköterskor* (V), *åtta extra skötare* och *skötareelever* (2,760—2,100 kr.), *femtio extra sköterskor* och *sköterskeelever* (2,400—1,800 kr.). — Ett *sköterskebiträde* (1 b).

Predikant (1,020 kr.).

Ström, B. G. A., komminister i Bromma förs.

En *organist* (420 kr.).

Syssloman (1 kl.) (21).

Ramgren, E. G.; t. 37 22 36; *mottagningstid*: 9—11.

Förste kammarskrivare (17).

Ericson, E. G.

Kontorsassistent (13).

Olsson, Ebba I.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Garpedal, C. H. G., tjl. (se sid. 116), *tf.* *Alström*, N. A.

E. o. kurator (XII).

Clason, J. E. (Janny-Lisa); *mottagning* alla vardagar utom lördagar 13—15.

Förste kontorsskrivare och kassör

(11).

Carlbon, B. A., tjl. (se sid. 117), *tf.* *Engberg*, A. Vera E.

Två första kontorsbiträden (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra första kontorsbiträde* (3,528 kr.), ett *biträde åt sociala kuratorn* (1,800 kr.).

SJD

Maskinist (1 kl.) (14)

(dessutom för verkmästargöromål 690 kr.).

Torstensson, A. H.

Köksförestånderska (1 kl.) (9).

Ekeröth, A. E. (Lisa).

Husmoder (2 kl.) (8).

Hilldén, f. Olsson, A. L. (Anna-Lisa).

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Brolin, P. E. H.

En biträdande maskinist (1 kl.) (12), en biträdande maskinist (2 kl.) (11), en trädgårdsmästare (2 kl.) (10), fem hantverksföreståndare (10), en förrådsföreståndare (3 kl.) (9), två automobilförare (7; en av dessa åtnjuter avlöning enl. lönegrupp 8), tre hantverkare (7), tre hantverkare (reparatörer) (7), två e. o. hantverkare (VII), en extra hantverkare (2,760 kr.), en tvättförestånderska (1 kl.) (7), en biträdande köksförestånderska (2 kl.) (6), två extra biträdande köksförestånderskor (2,580 kr.), en e. o. vaktmästare (2 kl.) (VI), en arbetsförestånderska (6), en e. o. arbetsförestånderska (VI), en biträdande tvättförestånderska (2 kl.) (4), fyra e. o. telefonister (IV), en portvakt (2 kl.) (2), en e. o. portvakt (2 kl.) (II), en extra tapetserare (2,760 kr.), en extra nattvakt (2,220 kr.). — Sju eldare (2 c), tre automobilförare (2 c), två gårdskarlar (2 a), fyra manliga köksbiträden (2 a), en första kokerska (1 d), två kokerskor (1 c), en kaliskänka (1 b), ett första biträde (1 b), sex matsalsbiträden (1 b), tre sömmerskor (1 b), fyra strykerskor (1 b), tjugu tvättbiträden (1 b), två arbetsbiträden (1 a), tjugutre köksbiträden (1 a), femtiosex städerskor (1 a).

Sinnessjukavdelningarna vid S:t Eriks och Norrulls sjukhus.

Beträffande sinnessjukavdelningen vid S:t Eriks sjukhus (340 vårdplatser) och sinnessjukavdelningen vid Norrulls sjukhus (165 vårdplatser), se sid. 126 och 131.

Rånäs sjukhus.

Rånäs; t. Rånäs 17 (sjukhuset), Rånäs 18 (styresmannen), Rånäs 23 (föreståndarinnan).

Sjukvårdsavgifter: se sid. 119.

Besökstid: torsdagar och lördagar 13—14.

Rånäs sjukhus, som är inrymt i den av staden inköpta egendomen Rånäs slott i Fasterna socken, Stockholms län, har plats för 105 kvinnliga patienter.

E. o. överläkare (XXI).

Fogelgren, G. N.

Styresman (570 kr.).

Fogelgren, G. N. (se ovan).

Syssloman.

Alström, H. (se Norrtulls sjukhus).

En predikant (480 kr.).

En förestånderska (8), en översköterska (7), en e. o. översköterska (VII), elva sköterskor (5), fyra e. o. sköterskor (V), tre sköterskeelever (2,220 kr.), en arbetsförestånderska (6), en extra köksförestånderska (2,460 kr.), en e. o. tvättförestånderska (IV), en e. o. värmelednings-skötare (VII). — En gårdskarlar och chaufför (2 c), en första kokerska (1 d), ett matsalsbiträde (1 b), tre köksbiträden (1 a).

Epidemisjukhuset.

Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Ingemarsgatan, Va. (postgirokonton nr 1082); t. 23 54 20 (växel).

Mottagningstid: sjuka intagas alla tider på dygnet.

Besökstid: Anhöriga medgivs att i besöksrummen onsdagar, lördagar och söndagar 13,30—14 samtala med de patienter, vilkas tillstånd det medgiver. Upplysningar om patienterna meddelas till anhöriga varje helgfri dag 12,30 av sjukhusets överläkare. Telefonupplysningar angående patienterna lämnas dagligen 13—14.

Sjukvårdsavgifter: se sid. 119.

Enligt epidemilagen den 19 juni 1919 skall varje epidemidistrikt äga tillgång till erforderligt antal platser för särskilda epidemisjukhus för vård av personer, som äro behäftade med sådan smittsam sjukdom, som omförmäles i nämnda lag (jfr nedan).

I Stockholm, som utgör eget epidemidistrikt, lämnas sådan sjukvård i stadens epidemisjukhus, som för närvarande har 707 platser. Enligt instruktionen för Stockholms stads sjukhusdirektion är direktionen stadens epideminämnd.

De sjukdomar för vilka enligt epidemilagen (med följdrättningar) vård skall beredas i epidemisjukhus äro: pest, kolera, smittkoppor, fläckfeber, nervfeber, paratyfus, skarlakansfeber, difteri, akut barnförlämnad, smittsam hjärnfeber, återfallsfeber, sömnsjuka, undulantfeber, rödsot och Weils sjukdom. I mån av utrymme behandlas dessutom mässling, kikhosta, vattenkoppor, epidemisk influensa m. fl. sjukdomar.

Vid sjukhuset meddelas av överläkaren klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater, som å sjukhuset fullgöra assistenttjänstgöring.

Till sjukhusets driftkostnader utgår statsbidrag med 2 kr. per underhållsdag för varje enligt epidemilagen kostnadsfritt vårdad sjuk.

Författningar. Epidemilag 19 juni 1919, med ändr. K. kung. 5 maj 1939 ang. statsbidrag till driften av epidemisjukhus m. m. (se Kfh 1941: sid. 414). Avtal mellan hälsovårdsnämnden och Karolinska institutet ang. klinisk undervisning i epidemiologi vid Epidemisjukhuset 5 maj 1911, med ändr. Hälsovårdsnämndens beslut 26 april 1938 ang. rätt till vård å Epidemisjukhuset av vissa utom Stockholm insjuknade personer.

Styresman och överläkare (23)

(dessutom styresmansarvode 1,500 kr. och undervisningsarvode från Karolinska institutet 4,000 kr.).

Bergman, R. K. (förordn. t. o. m. $31\frac{1}{2}$ 1950); mottagningstid: vardagar 12,30—13.

Förste underläkare (8,040 kr.).

Örn, C. H. G.; Hult, H. O. K.; Kaijser, K. G:son

Öronläkare (6,780 kr.).

Sjöberg, A. Ax:son.

E. o. röntgenläkare (XXI)

(tjänsten gemensam med tuberkulosbyrån).
Jäderholm, K. B.

Läkare för elektrokardiografiska undersökningar (960 kr.).

Värnéus, A. G.

Elva *epidemisjuksköterskor* (7), en *e. o. operationssköterska* (VII), tre *e. o. epidemisjuksköterskor* (VII), två *extra epidemisjuksköterskor* (2,856—2,700 kr.), en *laboratoriesköterska* (7), en *extra laboratoriesköterska* (2,856 kr.), femton *assistentsköterskor* (2,760 kr.), ett *e. o. röntgenbiträde* (IV), en *sjukhuslärarinna* (2,580 kr.). — Femtonio *sjuksköterskebiträden* (1 b) jämte ett varierande antal tillfälliga sjuksköterskebiträden.

Predikant (1,000 kr.).

Kyhlberg, G., komminister i Engelbrekts förs.

Syssloman (2 kl.) (20).

Åhlin, A. Hj. D.; t. 23 54 20; mottagningstid: 9—12.

Kammarsskrivare (15).

Sunne, C. N., tjf. (se sid. 127), *tf. Nordquist, G. A.*

En *kontorsskrivare* (9), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.).

Maskinist (2 kl.) (13).

Hallström, O. H.

Preparator, tillika vaktmästare (9).

Frisk, G. A. E.

Husmoder (2 kl.) (8).

Albihn, K. V. (Vera).

Köksförestånderska (2 kl.) (8).

von Zweighergk, Sigrid.

Vaktmästare (1 kl.) (8).

Jansson, N. J.; Carlsson, J. A. S.

En *biträdande maskinist* (2 kl.) (11), två *automobilförare* (7; åtnjuta avlöning enligt lönegrupp 8), en *extra automobilförare* (3,410 kr.), två *hantverkare* (7), en *vaktmästare* (2 kl.) (6), en *biträdande köksförestånderska* (2 kl.) (6), en *tvättförestånderska* (2 kl.) (6), en *biträdande tvättförestånderska* (2,040 kr.), två *e. o. telefonister* (IV), en *portvakt* (2 kl.) (2). — Fem *eldare* (2 c), en *bilförare* (2 c), fyra *gårdskarlar* (2 a), en *första kokerska* (1 d), två *kokerskor* (1 c), en *kallskänka* (1 b), tre *första köksbiträden* (1 b), fyra *matsalsbiträden* (1 b), två *sömmerskor* (1 b), en *strykerska* (1 b), sex *tvättbiträden* (1 b), sju *köksbiträden* (1 a), åtta *städerskor* (1 a).

Sjukhuset Eira, Stockholms stads och läns sjukhus.

Rörande detta för staden och Stockholms län avsedda sjukhus, som icke är upptaget på stadens stat och icke sorterar under sjukhusdirektionen, se sid. 396.

Konvalescenthemmen.

(Betr. Isidor Dannströms konvalescenthem, se under Sabbatsbergs sjukhus, sid. 121.)

Konvalescenthemskontoret.

Vasagatan 6 (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 195 960); t. sjukhusdirektionen.

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december 1943 att inrätta ett särskilt förvaltningskontor för handläggning av ärenden berörande stiftelsen

Sjd

Martin Gebers, Albert och Hulda Pålsons, Jacques och Galathée Lamms samt Hejkenkjölds konvalescenthem, lhrfeltets barnhemmet samt barnsanatoriet Tjärnan. Därjämte beslöto stadsfullmäktige den 24 januari 1944 att inrätta ett nytt konvalescenthem benämnt »Elfviks konvalescenthem».

Extra syssloman (8,424 kr.).

Hägglund, B. A. K.; t. »sjukhusdirektionen»; mottagningstid 9—11.

Kontorsassistent (13).

Ahnfelt, Inga L., fru.

Ett *extra första kontorsbiträde* (2,460 kr.).

Stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem.

Orhem, Enskede 2; t. Södertörns villastad 256—260.

Stadsfullmäktige beslöto den 30 september 1929 emottaga en donation av framlidne bankiren Martin Geber å 800,000 kr. till bildande av en under stadens inseeende ställd stiftelse med uppgift att bereda lantvistelse åt konvalescenter. Sedermera erbjöd sig advokaten Arvid Geber att till stiftelsen tillskjuta ytterligare medel av stärbhusets tillgångar nämligen dels ett belopp av 200,000 kr. (av vars årliga avkastning dock f. n. utgår en livränta till ett belopp av 2,200 kr. per år), dels ock vad som kunde utvinna av vissa till Stockholms enskilda bank överlämnade värdepapper. Denna senare donation mottogs av stadsfullmäktige den 15 september 1930. Donationsmedlen skola enligt stadsfullmäktiges beslut förvaltas av drätselnämnden.

Den 15 april 1936 har advokaten Arvid Geber å bankir Martin Gebers stärbhus' vägnar till stiftelsen överlämnat ett belopp av nära 145,000 kr., med rätt för stiftelsens styrelse att bestämma över användningen av såväl kapitalet som dess avkastning till befrämjande av stiftelsens verksamhet. Av detta belopp förvaltas 75,000 kr. såsom en särskild fond, benämnd »Martin Gebers fond», vars avkastning främst användes till beredande av friplatser å konvalescenthemmet.

Enligt testamentets bestämmelser skall donationen användas till bildande av en testators namn bärande stiftelse, som skall hava till ändamål att bereda lantvistelse åt konvalescenter, företrädesvis sådana, som efter genomgången sjukdom blivit från sjukhus utskrivna och som därefter äro i behov av rekreationsvistelse å landet men ej äro i besittning av erforderliga medel att själva bekosta sig sådan. Konvalescenthemmet bör ordnas så, att såväl barn som

vuxna kunna därstädes emottagas, varvid företrädesrätt att bliva intagen skall tillkomma den, som är skriven i Stockholm. Även utom Stockholm boende böra dock kunna vinna inträde på villkor, som Stockholms stad äger närmare bestämma.

Stadsfullmäktige beslöto den 15 maj 1933 att av donationsmedlen anvisa ett belopp av 875,000 kr. för uppförande av ett konvalescenthem i huvudsaklig överensstämmelse med ett förslag, som utarbetats av en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Samma dag fastställde stadsfullmäktige jämväl stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem. Den 2 december 1935 beslöto stadsfullmäktige anvisa det av donationsfonden återstående beloppet, med undantag för vad som borde reserveras till fullgörande av stadens åtagande gentemot viss livräntetagare, till inventarietrustning för hemmet och hemmets fullbordande i övrigt.

Stiftelsen skall enligt donationsbestämmelserna stå under Stockholms stads omedelbara överinseeende, och dess angelägenheter skola handhavas av en styrelse, som skall bestå av fem ledamöter jämte två suppleanter för dem. Såväl styrelseledamöter som suppleanter utses av sjukhusdirektionen för en tid av fyra år. Nuvarande ledamöter och suppleanter äro utsedda för åren 1941—1944. Av styrelseledamöterna böra minst två vara legitimerade läkare i Stockholm.

Konvalescenthemmet, vilket togs i bruk i mars månad 1936, är beläget å den staden tillhöriga egendomen Orhem vid sjön Drevvikens norra strand. Antalet platser vid hemmet utgör 125, därav 60 platser för vuxna och 60 platser för barn samt 5 isoleringsplatser.

Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning av eller befrielse från erläggande av densamma beviljas, för stockholmsbor med för vuxna 2,50 kr. och för barn 2 kr. per dag samt för landsortsbor med 10 kr. per dag.

Stadgar m. m. Stadgar för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, godkända av SF 15 maj 1933. Reglemente för stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, fastställt av sjukhusdirektionen 10 mars 1939, med ändr. 14 juni 1940. Instruktioner för vissa befattningshavare vid stiftelsen Martin Gebers konvalescenthem, utfärdade av stiftelsens styrelse 17 febr. 1939.

Styrelse

(vald för tiden 1941—1944).

Öman, Ivar, borgarråd, stadsfullm., ordf. och ställföreträdande kassaförvaltare; **Geber**, A. E., advokat, vice ordf.; **Hansson**, N. H., sjukhusdirektör, kassaförvaltare; **Sandler**, f. Lindberg, H. E. M. (Maja), fru; **Öhman**, H. G., prakt. läkare.

Suppleanter: **Adamsson**, f. Hollman, Karin Ch. T., fru; **Rud**, f. Eklund, Anna L., fru.

Av sjukhusdirektionen utsedda revisorer för granskning av stiftelsens räkenskaper och förvaltning under år 1944.

Cassel, I. E., auktoriserad revisor; Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter: Leffler, S.-H., auktoriserad revisor; Andersson, A. H., kassör.

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Fredbärj, K. T.

Föreståndarinna (1 kl.) (8).

Låftman, Ellen A. M.

Tre e. o. sjuksköterskor (VI), en extra sjukgymnast (3,360 kr.), en extra lekledarinna (1,980 kr.), en köksförestånderska (3 kl.) (7), en e. o. baderska (III). — En värmeledningsskötare (2 c), en gårdskarl tillika automobilförare (2 c), en första kokerska (1 d), ett första biträde (1 b), tre matsalsbiträden (1 b), femton sköterskebiträden (1 a), fem köksbiträden (1 a), tre stüderskor (1 a).

Albert och Hulda Pålssons konvalescenthem.

Södertörns villastad nr 10; t. Södertörns villastad 25; expeditionstid: 11—13.

Hemmet har till ändamål att bereda underhåll och vård åt kvinnor, som efter genomgången sjukdom härav äro i behov och icke kunna i eget hem eller hos anhöriga på tillfredsställande sätt vårdas. Hemmet har tillkommit genom en av godsägaren Albert Pålson och hans hustru Hulda Pålson, född Hjertström, till Stockholms stad överlämnad donation å 200,000 kr., vars årliga avkastning skall användas till bestridande av utgifter för å hemmet intagna personers underhåll och vård. Staden har åtagit sig att tillhandahålla lokal för hemmet, bekosta dess inredning och uppsättning samt bestrida de ytterligare utgifter för detsamma, som ej täckas av denna donation och möjligen tillkommande donationers avkastning. Enligt donationsbrevet hava lasarettsläkare i Kalmar läns norra landstingsområde rättighet att ständigt få vid hemmet disponera över två platser.

Konvalescenthemmet är numera förlagt till en för ändamålet inköpt fastighet i Södertörns villastad, varest plats kan beredas för 52 kvinnliga patienter.

Jämlikt donationsbestämmelserna är vårdens å 30 av hemmets platser avgiftsfri; å övriga 22 platser utgår avgiften, där icke nedsättning

eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag. Vårdtiden får i regel icke överstiga fyra veckor. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Utredning om vederbörandes hemorts rätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag.

Konvalescenthemmets förvaltning, som förut ombesörjdes av en särskild styrelse i enlighet av stadsfullmäktige den 24 januari 1905 antagna villkor, handhaves numera enligt k. brev den 5 juni 1942 omedelbart av sjukhusdirektionen i egenskap av sjukvårdsberedning.

Styresman och läkare (690 kr.).

Lindborg, N. E. (se sid. 132).

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Larsson, S. Gunborg.

En värmeledningsskötare (7), en e. o. undersköterska (IV). — En kokerska (1 c), två köksbiträden (1 a), fyra stüderskor (1 a).

Jacques och Galathée Lamms konvalescenthem för tuberkulossjuka.

Stora Gungan, Enskede 1; t. 49 02 50.

Tuberkuloshemmet har tillkommit på grund av en i testamentet av änkefru Galathée Lamm år 1913 till staden gjord donation å ett belopp av 100,000 kr. Beloppet skulle enligt donationsbestämmelserna användas till ett konvalescenthem för behövande personer, som vid något av stadens sjukhus behandlats för tuberkulos, mot villkor, att staden upplåte för ändamålet lämplig lokal och omhändertog bestyret med förvaltningen av såväl penningmedlen som hemmet. Hemmet har upprättats å en staden tillhörig lägenhet i Enskede församling. Det har 9 platser, avsedda för män. Vården är kostnadsfri och platserna disponeras av stadens tuberkulussyrå (se sid. 209) såsom ett led i dess verksamhet för understödjande av medellösa tuberkulossjuka. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet.

Läkare.

Gentz, C. M. A.

Föreståndarinna (3 kl.) (6).

Wadman, Hilma.

Ett första biträde (1 b).

Sjd Heijkenskjölds konvalescenthem.

Måsnaryd, Södertälje; t. Södertälje 316 63; expeditionstid 11—13.

Konvalescenthemmet har tillkommit på grund av en testamentarisk donation av översten S. L. Heijkensköld och hans maka å ett belopp av sammanlagt 400,000 kr., som år 1919 överlämnades till staden. För hemmets upprättande har arrenderats viss del av den Södertälje stad tillhöriga egendomen Måsnaryd vid sjön Måsnaren i Västertälje socken. Arrendet omfattar huvudbyggnaden och några mindre byggnader jämte park, trädgård och hagmark.

Konvalescenthemmet är avsett för medellösa eller mindre bemedlade personer från Stockholms stad, vilka efter utskrivning från sjukhus äro i behov av konvalescentvård, samt har plats för 30 patienter. Remiss till intagning sker genom hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i kvartalet. Utredning om vederbörandes hemortsrätt och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2,50 kr. per dag.

Styresman och läkare.

Lindborg, N. E., tjl., *tf. von Greyerz, W.*

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Vakant, *tf. Frölén, A. Linnéa.*

En *e. o. trädgårdsmästare* (VII), ett *e. o. trädgårdsbiträde* (IV). — En *kokerska* (1 c), ett *matsalsbiträde* (1 b), tre *biträden* (1 a), ett *köksbiträde* (1 a).

Ihrfeltska barnhemmet.

Högliden 3, Herserud, Lidingö I; t. 65 04 41.

Den villafastighet, Nya Torsvik nr 62 i Lidingö, i vilken Ihrfeltska barnhemmet är inrymt, donerades år 1920 av vice häradshövding Fredrik Ihrfelt till staden för att under benämning »Ihrfeltska barnhemmet» användas till konvalescent- och vilohem för behövande efter sjukhusvistelse kläna barn i åldern 3—11 år, tillhörande Stockholms kommun.

Hemmet kan mottaga högst 15 barn. Remiss till intagning meddelas av hemmets läkare. Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång var fjortonde dag. Utredning om vederbörandes hemortsrätt

och betalningsförmåga verkställs av sjukhusavgiftsdelegerade och fattigvårdsnämndens distriktsbyråer. Vårdavgiften utgår, där icke nedsättning eller befrielse beviljats, med 2 kr. per dag.

Styresman och läkare (1,200 kr.).

Jacobsohn, G. L.

Föreståndarinna (2 kl.) (7).

Hjorth, Ruth V.

En *kokerska* (1 c), tre *sköterskebiträden* (1 a).

Barnsanatoriet Tjärnan.

Tjärnan, Kullsveden; t. Tjärnan 11.

Barnsanatoriet Tjärnan (f. d. kronprinsessan Margaretas vårdanstalt för tuberkulösa barn) i Tjärnans by, cirka fem km från Säter, är avsett för fattiga, tuberkulösa barn från Stockholms stad i en ålder ej överstigande 12 år och med utsikt till fullt tillfrisknande eller åtminstone avsevärd förbättring. Sanatoriet kan numera rymma 100 barn.

Vårdavgiften utgör 2 kr. per dag.

Författning. Instruktion för styresmannen för barnsanatoriet Tjärnan, fastställd av sjukhusdirektionen 19 jan. 1944.

Styresman och läkare (4,560 kr.).

Berg, S.; t. Säter 39; mottagningstid: tisdagar och fredagar 15—17.

En *predikant* (300 kr. utan rörligt tillägg).

En *föreståndarinna* (1 kl.) (8), en *e. o. maskinist* (3 kl.) (XII), en *e. o. lärarinna* (VI), två *sjuksköterskor* (6). — En *eldare* (2 c), en *första kokerska* (1 d), ett *matsalsbiträde* (1 b), två *första biträden* (1 b), två *tvättbiträden* (1 b), tolv *sköterskebiträden* (1 a), ett *baderskebiträde* (1 a), tre *köksbiträden* (1 a), två *städerskor* (1 a).

Vårby konvalescenthem.

Vårby gård, Fittja (postgirokontonr 128 440); t. Fittja 136.

Konvalescenthemmet är avsett för vuxna kvinnliga konvalescenter, lidande av lungtuberkulos. Hemmet har 40 platser och intagning sker tills vidare enligt samma bestämmelser som gälla för övriga stadens sjukvårdsanstalter.

Läkaren är skyldig att vid behov inställa sig å hemmet efter särskild kallelse ävensom att regelbundet besöka hemmet en gång i månaden.

Konvalescenthemmet överflyttades den 1 januari 1940 från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Styresman och läkare (360 kr.).

Gentz, C. M. A.

Redogörare (720 kr.).

Herrman, N. V. A. (se sid. 133).

Extra föreståndarinna (3,180 kr.).

Olsson, Märta A. C.

En *biträdande föreståndarinna* (2,664 kr.). — En *gårdskar*l (2 a), en *kokerska* (1 c), två *köksbiträden* (1 a), tre *städerskor* (1 a).

Öppna sjukvården.

Poliklinikerna.

Så kallade polikliniker, varmed förstås läkarmottagningar, där behandling meddelas åt fattiga sjuka, som ej behöva sluten anstaltsvård, äro anordnade dels vid olika sjukhus i staden, dels ock såsom fristående institutioner utan sammanhang med sjukhus. De sistnämnda poliklinikerna hava efter hand blivit av staden helt övertagna. Under sjukhusdirektionen hör därjämte könssjukpolikliniken vid S:t Görans sjukhus (sid. 124). Avdelningarna för behandling av könssjukdomar vid dessa polikliniker motsvara de i 5 § lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar omförmälda polikliniker.

Avgifterna vid de fristående poliklinikerna äro samma som vid vissa av stadens sjukhus inrättade polikliniker (se sid. 120).

Staden lämnar även bidrag till andra polikliniker (se å avd. 4): Serafimerlasarettets, Diakonissjukhusets, Kronprinsessan Lovisas vårdanstalts, Karolinska institutets barnpoliklinik å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt ävensom Vanförestaltens polikliniker. Dessutom har staden egna polikliniker i förening med vissa sjukhus, nämligen Sabbatsbergs, S:t Görans och S:t Eriks sjukhus, Södersjukhuset, Norrtulls sjukhus samt Sachsska barnsjukhuset. Dessa förvaltas emellertid gemensamt med vederbörande sjukhus av sjukhusdirektionen.

Författningar. Instruktion för läkare vid de av Stockholms stads [hälsovårdsnämnd] sjukhusdirektion inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919. Lag 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, med ändr. Instruktion för läkare vid de, jämlikt gällande lag ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar 20 juni 1918, i Stockholm inrättade polikliniker, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 jan. 1919.

Polikliniken vid S:t Görans sjukhus, se sid. 124.

Polikliniken vid Kornhamnstorg.

Kornhamnstorg 4, 2 och 3 tr., C.; t. 10 46 92 (avd. för ögonsjukdomar), 102216 (övriga avdelningar).

(Betr. skyddskoppypmpningen, se sid. 210.)

Styresman.

Hæggström, A. E.

Kvinnosjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10.

Föreståndare (2,400 kr.).

Insulander, Margit H. A.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 8,30—9 och 18—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Föreståndare

(10,000—3,600 kr.; avlöningarna utgå av statsmedel).

Rossander, Gunhild; Palmgren, Dagmar F.; Nordenskjöld-Berg, K. Anna M.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 11—12, tisdagar och torsdagar 8,30—9 och 18,30—19 samt lördagar 13—14.

Föreståndare

(8,100 kr.; avlöningen utgår av statsmedel).

Grönqvist, K. J. R.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och torsdagar 18—19, tisdagar, onsdagar och fredagar 12—13.

Föreståndare (5,100 kr.).

Lindblad, A. Y.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: vardagar 13—13,30.

Föreståndare (5,100 kr.).

Hæggström, A. E.; Moberg, L.-E.

En *polikliniköversköterska* (7), två *sjuksköterskor* (6), ett *c. o. kontorsbiträde* (V), ett *extra skrivbiträde* (2,040 kr.). — Tre *poliklinikbiträden* (1 b), två *städerskor* (1 a).

SJD

Polikliniken å Norrmalm.

Döbelnsgatan 59/61, n. b., Va.; t. 33 40 34.

Styresman.

Almkvist, S. L.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9,30—10, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Föreståndare

(7,600—3,800 kr.; avlöningarna utgå av statsmedel).

Sjöquist-Rhodin, Tyra M.; Tenlén, Saga.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18—18,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11—11,30.

Föreståndare

(6,300 kr.; avlöningen utgå av statsmedel).

Almkvist, S. L.

Ögonsjukdomar.

Mottagningstid: måndagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 16—16,30.

Föreståndare (3,900 kr.).

Stenbeck-Gjertz, Anna E. T.

En *sjuksköterska* (6), en *extra sköterska* (1,500 kr.), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska* (1,200 kr.). — Ett *poliklinikbiträde* (1 b).

Polikliniken å Östermalm.

Jungfrugatan 27, n. b., Ö.; t. 60 15 85.

Styresman.

Björnin, O. S., stadsfullm.

Öron-, näs- och halssjukdomar.

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 9—9,30, tisdagar, torsdagar och lördagar 11,30—12.

Föreståndare (5,100 kr.).

Björnin, O. S., stadsfullm.

Hud- och könssjukdomar (kvinnliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 18,30—19, tisdagar, torsdagar och lördagar 9,30—10.

Föreståndare

(7,600—3,800 kr.; avlöningarna utgå av statsmedel).

Magnell-Nauclér, Valborg V. E.; Sandbacka-Holmström, Ingrid M.

Hud- och könssjukdomar (manliga patienter).

Mottagningstid: måndagar, onsdagar och fredagar 12—12,30, tisdagar och torsdagar 18,30—19, lördagar 14—14,30.

Föreståndare

(5,700 kr.; avlöningen utgå av statsmedel).

Feuk, G. A.

En *sjuksköterska* (6), ett *e. o. kontorsbiträde* (V), en *städerska* (1,000 kr.). — Två *poliklinikbiträden* (1 b).

Läkarmottagningar för sockersjuka.

Södersjukhuset; adress och tel.: se sid. 127.

Föreståndare (1,500 kr.

utan rörligt tillägg).

Håkanson, E. G.; mottagningstid: onsdagar 12—13.

Kliniska laboratoriet, S:t Görans sjukhus, Stadshagen, K.; t. 53 56 05.

Föreståndare (1,000 kr.

utan rörligt tillägg).

Andreen, E. Andrea; mottagningstid: tisdagar 10—11.

Sexualhygieniska polikliniken.

Sabbatsbergs sjukhus, Dalagatan 9 & 11, Va.

Mottagningstider: onsdagar 18—19 (lördagar 8,30—9,30).

Poliklinikavgifter: se ovan sid. 120.

Reglemente. Reglemente för Stockholms stads sexualhygieniska poliklinik, fastställt av sjukhusdirektionen 11 okt. 1933.

*Föreståndare.*¹⁾

Kjellberg, Gerda E.

¹⁾ Avlöning utgå med visst arvode efter antalet mottagningar samt med hälften av influtna poliklinikavgifter.

Mödravårdscentralerna.

Enligt k. kungörelsen den 21 juli 1937 utgår statsbidrag till stad, som ej deltagar i landsting, där staden i enlighet med de i kungörelsen föreskrivna villkoren anordnat förebyggande mödra- och barnavård. Stadsfullmäktige beslöt den 21 november 1938 att upptaga dylik verksamhet och uppdraga ledningen av denna åt sjukhusdirektionen. Enligt samma dag antagen instruktion skall den förebyggande mödravården omfatta dels vården av den havande kvinnan, dels vården av den nyförlösta kvinnan och hennes barn under två till tre veckor. Därefter kommer den förebyggande vården av barnet att övertagas av de av barnavårdsnämnden drivna barnavårdscentralerna (se sid. 281). Den förebyggande mödravården skall enligt stadsfullmäktiges beslut meddelas vid mödravårdscentraler av den typ, som i kungörelsen anges som typ I. Sådan central skall hava sin verksamhet i huvudsak förlagd till mottagnings- eller polikliniklokaler i anslutning till barnbördshus eller barnbördsavdelning vid sjukhus eller ock till andra lämpliga lokaler. Ledningen skall handhas av specialutbildad legitimerad läkare med erforderligt biträde av en eller flera, dock högst tre barnmorskor eller sjuksköterskor. Vården är avgiftsfri.

Enligt av medicinalstyrelsen fastställt plan för den förebyggande mödravården i Stockholm skall verksamheten bedrivas vid nedanstående sju mödravårdscentraler.

Författningar. Instruktion för den förebyggande mödravården i Stockholm, fastställt av SF 21 nov. 1938 (Kf 1938: nr 34). K. kung. 21 juli 1937 aug. statsbidrag till förebyggande mödra- och barnavård, med ändr. 5 maj 1939, 20 dec. 1940 (Kfh 1941: sid. 920), 30 juni 1942 och 30 juni 1943.

Mödravårdscentralen vid Södersjukhuset.

Adress och tel.: se sid. 127.

Verksamhetsområde: Staden Mellan Broarna, Riddarholmen samt Södermalm, Gröndal och Älvsjö.

Mottagningstid: vardagar 14—14,30.

Underläkarna vid barnbördshusets kvinno-klinik tjänstgöra alternerande.

Övrig personal gemensam med barnbörds-husets gynekologiska poliklinik.

Mödravårdscentralen vid Allmänna barnbördshuset.

Planterhagsvägen, Ö.; t. 23 27 45 (växel).

Verksamhetsområde: Norrmalm, Östermalm och av Vasastaden Johannes församling.

Mottagningstid: vardagar 10,30—11.

Mödravårdscentralen vid Barnbörds-huset Pro Patria.

Thorildsvägen 5, K.; t. 51 48 05.

Verksamhetsområde: Marieberg, Fredhäll, Kristineberg och Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar, tisdagar, torsdagar och fredagar 18,30—19,30.

Distriktsbarnmorskorna i östra och norra distrikten tjänstgöra alternerande.

Mödravårdscentralen vid S:t Eriks sjukhus.

Fleminggatan 22, K.; t. 51 63 84.

Verksamhetsområde: Kungsholmen, Stads-hagen och Vasastaden utom Johannes församling.

Mottagningstid: måndagar och fredagar 18,30—19,30, övriga vardagar 7,30—8,30.

Underläkarna vid barnbördsavdelningen tjänstgöra alternerande.

En barnmorska, ett biträde.

Mödravårdscentralen i Hammarbyhöjden.

Nathorstvägen 3, Hammarbyhöjden; t. 49 61 08.

Verksamhetsområde: Enskede församling och av Brännkyrka församling Örby.

Mottagningstid: tisdagar och lördagar 12—13, torsdagar 18—19.

Läkare (3,000 kr.).

Vakant, *tf. Westring, L.*

En barnmorska, ett biträde.

Mödravårdscentralen i Aspudden.

Hägerstensvägen 120, Aspudden; t. 45 03 38.

Verksamhetsområde: Brännkyrka församling utom Gröndal, Älvsjö och Örby.

Mottagningstid: tisdagar 14—15, onsdagar 18—19, lördagar 8,30—9,30.

Läkare (3,000 kr.).

Insulander, Margit H. A.

Distriktsbarnmorskan i södra distriktet, ett biträde.

Sjd

Mödravårdscentralen i Alvik.

Kommunalhuset, Gustavslundsvägen 168—
170, Äppelviken; t. 26 17 04.

Verksamhetsområde: Bromma församling
utom Essingeöarna.

Mottagningstid: måndagar och fredagar
14—15, torsdagar 18—19.

Läkare (3,000 kr.).

Vakant.

Distriktsbarnmorskan i västra distriktet,
ett biträde.

Kurator, se sid. 117.

Sjukvården i hemmen.

Stadssjuksköterskor.

För att med sjukvård i hemmen tillhandagå obemedlade och mindre bemedlade hava av staden anställt sjutton s. k. stadssjuksköterskor. Vården lämnas kostnadsfritt åt obemedlade; mindre bemedlade erlägga däremot viss nedsatt avgift, lämpad efter råd och lägenhet. Med denna verksamhet avses såväl att bereda bättre vård i hemmen för sjuka inom nämnda befolkningsgrupper som ock att minska kraven på sjukhusvård.

Sjukvårdssystrar, för vård av fattiga sjuka i hemmen, finnas även anställda hos vissa sjukvårdsföreningar, av vilka flera erhålla understöd av ett på fattigvårdsnämndens stat uppfört anslag till vård av fattiga sjuka i hemmen, se sid. 407.

Nio stadssjuksköterskor (7), en e. o. stadssjuksköterska (VII), sju extra stadssjuksköterskor (4,200—2,856 kr.), en e. o. sjukvårdssyster i Brännkyrka (VI).

Barnmorskor.

Enligt k. m:ts förordning den 30 juni 1943 om anställande av distriktsbarnmorskor skall riket för tillgodoseende av barnaföderskors behov av förlossningshjälp vara indelat i barnmorske-distrikt. Varje landstingsområde samt varje stad, som icke deltagar i landsting, skall utgöra ett barnmorskedistrikt. Ledningen av barnmorskewäsendet inom varje sådant distrikt tillkommer en barnmorskestyrelse.

Efter framställning av stadsfullmäktige har k. m:ten den 6 februari 1942 medgivit, att sjukhusdirektionen tills vidare må vara barnmorskestyrelse i Stockholm.

Det åligger distriktsbarnmorska att utan ersättning lämna förvård åt havande kvinnor, biträda vid förlossning i hemmet, ävensom lämna eftervård åt kvinnor, som förlöst i hemmet.

Fyra extra distriktsbarnmorskor (3,204—2,844 kr.).

Öppna vården av psykiskt sjuka.

Adresser: överläkaren och expeditionen, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; hjälpbyrån, Serafimerlasarettet, Hantverkargatan 2, K.; kuratorsexpeditionen, Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C.; centralhemmet, Åsbärby gård, Östuna, Knivsta. Mottagningstider och telefoner, se nedan.

Sjukhusdirektionen har genom socialdepartementets skrivelse den 24 januari 1936 medgivits att utan hinder av föreskrifterna i 4, 5 och 7 kap. stadgan den 19 september 1929 ang. sinnessjukvården i riket tills vidare i enlighet med av direktionen föreslagen »Ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka» anordna öppen vård av psykiskt sjuka inom ett angivet område av Stockholms län.

Den öppna vården har till uppgift att bereda vård åt eller medelst hjälpverksamhet bistå stillsamma och renliga sinnessjuka, vilka anses kunna vistas utom sinnessjukhus utan fara för annans personliga säkerhet och eget liv, personer lidande av epilepsi, psychopati, hysteri eller annan nervös sjukdom samt imbecilla personer.

Vården omfattar vård i enskilt hem (hemvård), vård i av staden eventuellt för ändamålet anordnat centralhem, poliklinisk mottagning i av staden inrättad hjälpbyrå för psykiskt sjuka samt hjälpverksamhet.

Förvaltningen handhaves av en särskild styrelse, bestående av fem ledamöter och tre suppleanter, av vilka fyra ledamöter och två suppleanter utses av sjukhusdirektionen för ett kalenderår samt en ledamot och en suppleant av »Hjälpföreningen för psykiskt sjuka». De senare äro utsedda tills vidare. Vid den öppna vården skall finnas anställd bl. a. en överläkare.

Överläkaren åligger bl. a. att leda och övervaka sjukvården samt arbetet å hjälpbyrån och i hjälpverksamheten, att besluta om intagning och utskrivning av sjuk i hemvård eller centralhem samt att en gång i månaden eller oftare där han så finner erforderligt besöka de intagna.

Godkännande av de till den öppna vården avsedda hemmen tillkommer styrelsen på förslag av överläkaren. I samma hem må vårdas allenast sjuka av samma kön, till antalet ej överstigande 20. I vården skall ingå de sjukas nö-

diga tillsyn och skötsel samt förseende såväl med god och tillräcklig föda som ock med behörigen uppvärmd, belyst, städad och med nödiga möbler försedd bostad.

Ett centralhem för vård av kvinnor finnes anordnat inom hemvårdsområdet.

Efter förslag av överläkaren äger styrelsen bevilja vård av därför lämpade fall i enskilt vårdhem.

Hjälphyran utövar poliklinisk behandling av klientel tillhörande den öppna vårdens verksamhet; mottagningar äro anordnade å Serafimerlasarettet måndagar och torsdagar 15,30—16,30.

Hemvård samt vård å centralhem ersättes av den vårdade eller den för honom betalningskyldige med 2,75 kr. per dag, dock att för vård av i Stockholm icke boende dagavgiften utgår med 4,70 kr. Nedsättning eller befrielse från avgift prövas av sjukhusavgiftsdelegerade respektive fattigvårdsnämndens distriktsbyråer.

Författningar. Socialdepartementets skrivelse till medicinalstyrelsen 24 jan. 1936 med ordning för Stockholms stads öppna vård av psykiskt sjuka (Kf 1936: nr 52). Sinnessjuklagen 19 sept. 1929, med ändr. K. stadga 19 sept. 1929 ang. sinnessjukvården i riket, med ändr. K. brev 6 dec. 1935 till medicinalstyrelsen ang. särbestämmelser för Stockholms stads sinnessjukvård, med ändr. 19 nov. 1937.

Styrelse.

Björln, O. S., prakt. läkare, stadsfullm., **Mattson,** S., skötare, **Moureaux,** N. C., förste kansli-sekreterare, ordf., **Wedefelt,** G. F. G:son, bitr. sjukhusdirektör (utsedda av sjukhusdirektionen); **Stenberg,** S. O., docent, överläkare, vice ordf. (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Suppleanter: **Eriksson,** f. **Johansson,** Elsa D., fru, **Wittholm,** f. **Ekström,** Karin S. L., fru (utsedda av sjukhusdirektionen); **Kleen-Müller,** Else, fru, skriftställarinna (utsedd av Hjälpföreningen för psykiskt sjuka).

Sekreterare.

Danielsen, Helene (se nedan).

Kassaförvaltare.

Pehrson, C. G., tf. notarie (se sid. 116).

Överläkare (26).

Hellberg, K. V. (förordn. t. o. m. ³⁰/₄ 1947); mottagning måndagar och torsdagar 15,30—16,30 (å hjälpbyrån), tisdagar och fredagar 10—12 i ekonomiskt-administrativa ärenden (å expeditionen).

Biträdande läkare (9,300 kr).

Lundquist, G. A. R.

Kontorsassistent (13)

(å expeditionen).

Danielsen, Helene, Klara Västra Kyrkogata 3 B, 1 tr., C.; t. »sjukhusdirektionen».

Inspektris (2 kl.) (9)

(för hemvården).

Johansson, Linnéa M.

Översköterska (7)

(för hemvården).

Johansson, Kerstin E.

Extra översköterska (2,856 kr.)

(för hemvården).

Emers, Jane.

Översköterska (7)

(för centralhemmet å Åsbyrby gård, Östuna, Knivsta, t. Uppsala 94126).

Kjellgren, Anna I.

Biträdande läkare (1,980—1,800 kr.)

(å hjälpbyrån).

Sehlstedt, C. P. (se sid. 134); **Ehrens-värd,** J. N. G., frih. (se sid. 135).

Kurator (12).

Leufvén, G. E. S. (La); mottagning: Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t. 11 97 32, 11 97 33.

Biträdande kurator (10).

Domellöf, Ruth M.; mottagning: expeditionen, Vasagatan 6, 2 tr., C., vardagar 9—11; t. »sjukhusdirektionen».

Extra biträdande kurator

(3,360 kr.).

Herthelius, f. **Frotzig,** T. E. **Britta M. L.**; mottagning: Klara Västra Kyrkogata 5, 2 tr., C., vardagar 10—12; t. 11 97 32, 11 97 33.

Ett första kontorsbiträde (7) och ett e. o. kontorsbiträde (V) å expeditionen, ett e. o. kontorsbiträde (V) och ett e. o. skrivbiträde (IV) å hjälpbyrån, ett e. o. trädgårdsläkare (V), en e. o. undersköterska (IV), en kokerska (1 c) och två biträden (1 a) å centralhemmet.

Skolhemmet för astmasjuka.

Årsta skola, Stockholm 9; t. 45 01 51.

Hemmet har till ändamål att bereda astmasjuka skolbarn lämplig omgivning och avlägsna de faktorer, som i hemmet framkalla astma.

Sjd

Skolhemmet har bedrivit sin verksamhet sedan början av höstterminen 1936, till en början med medel, som erhållits från stiftelsen Karin och Ernst August Bångs minne samt stiftelsen Therese och Johan Anderssons minne. Sedan 1940 har sjukhusdirektionen övertagit driften av skolhemmet. Förvaltningen av skolhemmet omhänderhåves direkt av sjukhusdirektionen. Folkskoleledningen upplåter för ändamålet vissa lokaler i Årsta skola, vilka försetts med lämplig inredning. Skolhemmet har plats för 22 barn.

Läkare (2,000 kr. utan rörligt tillägg).

Nordenfors, B. G.

Föreståndarinna (3,156 kr.).

Hagren, E. Alice.

Ett *sköterskebiträde* (1 a) samt *städerskehjälp* i mån av behov.

Centraltvättninrättningen.

Högbergsgatan 71 och Svedenborgsgatan 15, Sö.; t. 40 69 12.

Centraltvättninrättningen, som sorterar under sjukhusdirektionen, skall ombesörja tvätten för samtliga sjukhus å Södermalm och för S:t Görans sjukhus. I den mån tvättninrättningen vid Sabatsbergs sjukhus ej medhinner all därstädes förekommande tvätt, skall centraltvättninrättningen även utföra tvätt för detta sjukhus. Inrättningen har därjämte åtagit sig att ombesörja tvätten för barnsjukhuset Samariten samt Albert och Hulda Pålsons konvalescenthem m. fl. anstalter (se sid. 139). Centraltvättninrättningen har en kapacitet av 4,000 kg tvätt per dag. Inrättningen är inrymd i en större lokal inom de staden tillhöriga s. k. Nürnbergsfastigheterna.

Beträffande förslag om ny centraltvättninrättning, se sid. 115.

Instruktion m. m. Instruktion för redogörare, [föreståndarinna] och tvättmästare vid centraltvättninrättningen, antagen av [sjukhusstyrelsen] 10 febr. 1925. Kollektivavtal ang. arbets- och löneförhållanden för tvätterskor, manglerskor och strykskor samt maskintvättare och reparatörer vid centraltvättninrättningen, specialbestämmelser gällande från 1 jan. 1939 och allmänna bestämmelser från 1 april 1940.

Redogörare (900 kr.).

Olsson, E. V., telefon och mottagningstid, se under Södra barnbördshuset-Maria sjukhus (sid. 131).

Tvättmästare (13).

Löw, F. E.

En *biträdande tvättförestånderska* (1 kl.) (5). — En *maskintvättare och reparatör* (2 d), femtiofem *kvinnliga biträden* (1 a), en *städerska* (1 a).

S:t Eriks sjuksköterskeskola.

(Stockholms stads sjuksköterskeskola.)

Kungsklippan 7, K. (postgirokontonr 158 160); t. 51 40 39, 51 98 60.

Stockholms stads sjukhusdirektion erhöill genom beslut av stadsfullmäktige den 20 november 1939 medel till anordnande av en sjuksköterskeskola.

Enligt för skolan gällande stadgar handhaves den omedelbara ledningen av skolan av en styrelse, bestående av sju ledamöter jämte fyra suppleanter, vilka av sjukhusdirektionen utses för en tid av fyra år. Av såväl ledamöterna som suppleanterna skall en vara överläkare vid stadens sjukhus, en sjuksköterska och en i undervisningsfrågor kunnig person.

Skolan började sin verksamhet den 1 februari 1940. Lokaler för undervisning, matsalar och bostäder äro intill den 1 oktober 1944 förhyrda i fastigheten 7—9 vid Kungsklippan.

Då den planerade skolbyggnaden å Södersjukhusets tomt ännu ej påbörjats, har stadsfullmäktige den 15 november 1943 fattat beslut om att tills vidare förflytta skolans lokaler till Maria sjukhus, där samtidigt kan beredas bostäder för det 100-tal elever, som få sin utbildning å Södersjukhuset. Skolan har vid årsskiftet 1943—1944 180 elever, fördelade på 7 kurser. Nya kurser börja årligen i april och oktober med 30 elever i vardera. Före antagandet genomgår den sökande en c:a 2 månaders provtjänstgöring, varvid en avgift av 120 kr. erlägges för kost och bostad. Antagen elevs kursavgift är 600 kr. (engångsavgift, som erlägges under första elevåret). Under de tre utbildningsåren erhålles fritt vivre och fri läkarvård, samt under det tredje året ett arvode av 360 kr.

Den teoretiska undervisningen är förlagd till särskilda läskurser, omfattande en tid av 5½ månad.

Den praktiska utbildningen försiggår vid Södersjukhuset, S:t Eriks, Söderby, Beckomberga och Stigberget-Åsö sjukhus, Epidemisjukhuset, Radiumhemmet, Karolinska sjukhuset, Vanförestalten, barnsjukhuset Samariten och vid Nyboda barnhem. Skolan uppstår av resp. sjukhus ersättning för elevernas sjukhusarbete.

Eleverna beredas tillfälle till hospitering i öppen vård hos stadsjuksköterskorna samt vid barnavårdscentralerna.

Medellösa eller mindre bemedlade elever kunna erhålla stipendier.

Stadgar. Stadgar för S:t Eriks sjuksköterskeskola-Stockholms stads sjuksköterskeskola, fastställda av SF 19 febr. 1940 (Kf 1940: nr 75), med ändr. Bestämmelser ang. utdelning av stipendier vid S:t Eriks sjuksköterskeskola (Kf 1943: nr 35). Reglemente och arbetsordning för S:t Eriks sjuksköterskeskola, fastställda av sjukhusdirektionen 6 okt. 1939.

Styrelse

(vald för tiden 1944—1947).

Sahlgren, E. J. A., docent, överläkare, ordf.; **Anderson, Knut Hj.**, tjänsteman, stadsfullm.; **Björlin, O. S.**, prakt. läkare, stadsfullm.; **Höjer, Gerda**, sekreterare, stadsfullm.; **Johansson-Visborg, Anna S.**, fru, stadsfullm., vice ordf.; **Jonzon, B. A. S.**, förste folkskolinpektör; **Wallenberg, G. O.**, byråingenjör, kassaförvaltare.

Suppleanter: **Hermansson, f. Johansson, Agnes E.**, folkskollärarinna; **Kåge, Inez M.**, sjuksköterska; **Lindgren, E. Ingeborg**, sköterska; **Lundqvist, E. B.**, professor, överläkare.

Redogörare (600 kr.).

Sunne, C. N., tf. förste kammarskrivare (se sid. 127).

E. o. föreståndarinna (XVII).

Thomson, H. E. (Lisa).

Två *instruktionssköterskor* (3,060 kr.), två *biträdande instruktionssköterskor*. — Två *matsalsbiträden* (1 b), sju *städerskor* (1 a).

Sjuk- och djurtransportväsendet m. m.

Ehuru en del av här nedan omnämnda beredskapsanordningar ej stå under inseende av sjukhusdirektionen, ha emellertid här för överskådligens skull på ett ställe sammanförts uppgifter om samtliga i huvudstaden tillgängliga anordningar för transport m. m. av sjuka personer eller av sjuka eller döda djur.

1) *Sjukvagnar*, avsedda för transport av sjuka eller skadade personer, vilkas transporterande i annat fordon eller på annat sätt skulle medföra skada eller ökat lidande.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan på telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Vid rekvisition skall om möjligt uppgivas: a) den sjukes eller skadades namn; b) sjukdomens eller skadans beskaffenhet; c) lägenheten eller platsen, varifrån och till vilken transporten skall ske.

Sjukvagn må icke anlitas utan att *verkligt behov* föreligger; missbruk härav kan medföra, att det ändamål, för vilket den är avsedd, icke kan uppfyllas.

Ersättning för sjuktransport erlägges:

med 7 kronor

vid transport inom stadens område — dock att transport av medellösa personer samt av personer, utsatta för olycksfall å allmän plats eller å allmänt ställe (varmed i detta sammanhang förstås gator, broar, torg och allmänna planteringar), är kostnadsfri;

med 25 kronor

vid transport från eller till plats, belägen utom stadens område, då för transporten åtgår en tid, icke överstigande en timme; vid längre tid med 7 kr. för varje utöver en timme påbörjad ny halvtimme.

Betalning för transport uppbäres vid transport till sjukhus genom resp. sjukhus' försorg samt vid transport från sjukhus eller från och till annan plats av brandkåren.

2) *Epidemivagnar*, avsedda att användas för transport av sjuka, som lida av eller misstänkas lida av kolera, smittkoppor, fläckfeber, scharlakansfeber, difteri (och croup) samt mässling, då sjukdomen är med difteri (croup) komplicerad. — Endast om sistnämnda förhållande är å sjukhusremissen angivet, utlämnas vagn för mässlingsjukas transporterande. För dessa transporter disponerar sjukhusdirektionen tre epidemitransportautomobiler, vilka äro stationerade vid Epidemisjukhuset.

Epidemivagn kan rekvideras alla tider på dygnet antingen genom polisstation eller sjukhuscentralen, om tydligt skriven sjukhusremiss där företes, innehållande uppgift på den sjukas namn och sjukdom (svensk benämning), eller av läkare personligen genom telefonbud till Epidemisjukhuset (endast t. 23 54 20 — vaktmästaren).

I senare fallet skall läkaren uppgiva: a) sitt eget namn; b) den sjukas namn; c) dennes bostad; och d) dennes sjukdom.

Sjukhusremissen åtföljer i varje fall den sjuke till sjukhuset. Transporten är kostnadsfri.

3) *Djurtransportvagnar*. Å Johannes och Katarina brandstationer uppställda, för transport av större djur konstruerade automobiler kunna av allmänheten rekvideras i den ordning och på de villkor, här nedan anges.

Vagnarna få användas:

1:o för transport av hästar eller andra större djur, som nedfallit döda å allmän plats eller på grund av sjukdom eller av annan anledning icke kunna från sådan plats bortledas, till Veterinärhögskolan eller, på begäran av djurets ägare eller innehavare, till enskilt stall eller förvaringsrum, därest detsamma är beläget inom huvudstadens område;

SJD

SJD

2:o) för transport av sjuka hästar eller andra större djur från och till enskild plats, som är belägen inom huvudstadens område; samt

3:o) för transport av hästar eller andra större djur vare sig sjuka eller friska i andra fall än ovan nämnda, då överenskommelse därom träffas för varje särskilt fall med brandchefen.

Sådan vagn kan erhållas alla tider av dygnet antingen genom anmälan per telefon (namnanrop: *brandkåren*) eller genom bud till närmaste brand- eller polisstation samt genom patrullerande poliskonstapel.

Det åligger ägare eller innehavare av djur, som, på sätt i det föregående nämnts, blivit transporterade, att härför utgiva ersättning:

a) för det i 1:o) omförmälda fall med 10 kr.

b) för det i 2:o) omförmälda fall med 25 kr.

c) för de i 3:o) omförmälda fall med 25 kr. för första timmen samt med 10 kr. för varje därefter påbörjad halvtimme.

För uppdragning av djur ur vattendrag, byggnadsgrunder, gropar o. d. erlägges ersättning efter samma grunder som under c) angivits.

Betalning för transport m. m. uppbäres av brandkåren.

För transport av sjuka personer står jämväl till förfogande ett Svenska skärgårdsförbundet tillhörigt sjuktransportflygplan, stationerat vid andra flygkåren, Hägernäs (t. >Flygambulansen>) och avsett för sjuktransporter huvudsakligen inom östra Svealand. För flygplanet erforderlig personal och hangar bekostas av statsmedel, under det att Svenska röda korset åtagit sig att svara för driftkostnaderna. Här-

vid har dock förutsatts, att bemedlade sjuka själva skola bestrida transportkostnaderna (ca 60 kr. per flygtimme) samt att för obemedlade sjuka kostnaden skall bestridas av vederbörande landsting eller stad. Sjukhusdirektionen är bemyndigad att av i stadens stat till sjuktransporter anvisade medel bestrida kostnaderna för transport medelst ifrågavarande flygplan av mindre bemedlade, i Stockholm hemortsberättigade personer, som på grund av olycksfall eller hastigt påkommande sjukdom befinnas vara i behov därav.

På stadens bekostnad och genom Svenska röda korsets försorg hava vidare å fem olika platser i huvudstaden (Johannes, Kungsholmens, Östermalms och Katarina brandstationer samt automobilpalatset, St Eriksgatan 117) upplagts sjukvårdsmaterialförråd, avsedda för röda korsets sjukvårdsberedskap. Denna sjukvårdsberedskap har till uppgift att — under samarbete med Svenska motorklubben — på kallelse av vederbörliga polis-, brandkårs- och järnvägsmyndigheter ställas till myndigheternas förfogande för samarbitshjälp vid järnvägsolyckor, större eldsvådor, upplopp och andra tillfällen, då olycksfall kunna befaras uppstå.

Författningar. Hälsovårdsnämndens tillkännagivande ang. transport av sjuka och skadade inom huvudstaden 12 dec. 1913, med ändr. Bestämmelser angående debitering av avgift för transport i stadens sjuktransportvagnar, fastställda av sjukhusdirektionen 20 dec. 1935, med ändr. 17 dec. 1941. ÖA:s kung. ang. transport av djur 12 febr. 1921, med ändr. 5 nov. 1942.

Styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling.

Arbetsförmedlingen.

Regeringsgatan 79, C.; t. »stadens arbetsförmedling»; telegramadr. »förmedlingen»; ang. adresser, telefoner och expeditiionstider för de särsk. kontoren och avdelningarna, se nedan.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1904 att upprätta *Stockholms stads arbetsförmedling*, och den 22 september 1905 trädde denna i verksamhet.

Enligt lag den 15 juni 1934 skall offentlig förmedling av arbetsansättning vara anordnad i varje landstingsområde och i varje stad, som icke deltagit i landsting.

I nämnda lag lämnas föreskrifter om verksamhetens ordnande och ledning samt om socialstyrelsens befogenheter i dess egenskap av tillsynsmyndighet ävensom om statsbidrag för arbetsförmedlingsverksamhetens bedrivande m. m. En utförligare redogörelse för lagens innehåll och för förmedlingens arbetsuppgifter återfinnes i kommunalkalendern år 1941 (sid. 148). Där redogöres också för hur den styrelse utses, som handhar ledningen av arbetsförmedlingsanstalten. På grund av nedannämnda provisoriska förstatligande hava de uppgifter, som tillkomma arbetsförmedlingens styrelse, för närvarande övertagits av arbetsnämnden i Stockholms stad.

Sedan genom k. kung. den 26 april 1940 förordnats, att 2 kap. av lagen den 30 december 1939 om tjänsteplikt skall äga tillämpning, har föreskrivits, att den offentliga arbetsförmedlingen från och med den 20 maj 1940 tills vidare till och med den 30 juni 1945 skall stå under statlig ledning. Verksamheten fortgår dock i stort sett enligt samma linjer och i samma former som tidigare, men arbetsförmedlingen skall utöver sina tidigare uppgifter fullgöra vad tjänstepliktslagen ålägger densamma. Arbetsförmedlingsanstalterna stå under ledning av länsarbetsnämnderna, i Stockholm *Arbetsnämnden i Stockholms stad*, vilka utses av k. m:t. (Ang. arbetsnämndens sammansättning, se sid. 150.) Chefsmyndighet är Statens arbetsmarknadskommission, till vilken statistiska och andra redogörelser över verksamheten och arbetsmarknadsläget månatligen lämnas. Kostnaderna för verksamheten med undantag för pensioner bestridas helt av statsmedel.

För av kommunal myndighet till f. d. befattningshavare vid arbetsförmedlingen utbetalda pensioner utgår statsbidrag med 50 %. — Arbetsförmedlingens personal är underställd arbetsnämnden. Från och med den 1 juli 1941 har personalens avlösningsförhållanden reglerats i enlighet med civila icke-ordinarie-reglementet, ehuru någon reell övergång till statstjänst icke ägt rum.

På grund av lokalsvårigheter och andra omständigheter har arbetsförmedlingsverksamheten i viss utsträckning decentraliserats. Å huvudkontoret inrymmas — förutom kansli — specialavdelningar för olika yrkesgrupper. Kontorist- och teknikerförmedlingen, sjömansförmedlingen, ungdomsförmedlingen, student- och lärarförmedlingen, hotell- och restaurangförmedlingen, utlänningsförmedlingen, sociala kuratorerna, afärsförmedlingen, artist- och musikerförmedlingen samt avdelningarna för hemhjälp — med undantag av tvätt- och rengöringsarbeterskor — äro inrymda i andra lokaler. Dessutom finnes en speciell hemhjälpsbyrå i Bromma. Efter beslut av stadsfullmäktige har inrättats en särskild kommunalarbetsareavdelning, förlagd till huvudkontoret, med expedition och arbetarregister.

Den 19 april 1943 förrättade stadsfullmäktige val av tio ledamöter och lika många suppleanter i styrelsen för arbetsförmedlingen för tiden intill utgången av år 1946. Halva antalet av ledamöterna jämte suppleanterna skola anses företräda arbetsgivarnas samt halva antalet av ledamöterna och suppleanterna arbetarnas intressen.

Författningar. Instruktion för styrelsen över Stockholms stads arbetsförmedling fastställd av k. m:t 19 mars 1920, med ändr. 1 aug. 1930 och 31 dec. 1934 (Kf 1935: nr 2). Reglemente för Stockholms stads arbetsförmedling, antaget av SF 15 okt. 1934 och godkänt av socialstyrelsen 1 febr. 1935 (Kf 1935: nr 3). Lag 15 juni 1934 om offentlig arbetsförmedling. Lag om tjänsteplikt 30 dec. 1939. Lagar om fortsatt giltighet av sistnämnda lag 14 mars 1941, 27 mars 1942, 30 juni 1943 och 17 mars 1944. K. kung. 7 maj 1940 ang. statlig ledning av den offentliga arbetsförmedlingen, med ändr.

Styrelse.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren 1943—1946).

Eriksson, K., försäkringsdirektör.

A *Ordförandens suppleant*

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1943—1946).

Junker, S. G., rådmän.

Övriga ledamöter

(valda av stadsfullmäktige för tiden intill ut-
gången av år 1946).

Arbetsgivarrepresentanter:

Enestad, J. I., direktör.
Garsten, B. C., ombudsman.
Hökerberg, f. Bergström, Eva M. Ch., redaktör.
Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm.
Svensson, A., direktör.

Arbetsgivarrepresentanter:

Adolfsson, F. K., kassör.
Ekendahl, f. Pettersson, Sigrid H. E., ombuds-
man.
Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde.
Malmberg, G. E., ombudsman, stadsfullm.
Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter

(utsedda av stadsfullmäktige).

Arbetsgivarrepresentanter:

Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm:s 1:
vice ordf.
Bäckman, O. H., grosshandlare.
Hagström, f. Svensson, Anna M., riksstudiedare,
stadsfullm.
Henning, K. A., verkst. direktör.
Widegren, f. Olovsson, Olga J. B., fru.

Arbetsgivarrepresentanter:

Becker, f. Eriksson, Anna M. K., sköterskebiträde.
Johansson, Knut B. M., ombudsman.
Ohlsson, G. Hj., ombudsman.
Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.
Åsbrink, P., ombudsman.

Revisorer.

För revisionen av styrelsens räkenskaper och
förvaltning utses årligen tre revisorer, en av
överståthållarämbetet och två av stadsfullmäktige.
Stadsfullmäktige utse tillika två suppleanter.

Lundberg, A. N. V., uppbördsintendent (utsedd
av överståthållarämbetet).
Carlberg, O. Ch., stationskrivare (utsedd av
stadsfullm.).
Ström, A. F., murare, ordf. (utsedd av stads-
fullm.).

Suppleanter:

Ander, f. Eriksson, Elsa S., fru (utsedd av stads-
fullm.).
Lindquist, f. Carlgren, Signe A., fru (utsedd av
stadsfullm.).

Arbetsnämnden i Stockholms stad

(utsedd av k. mt).

*Regeringsgatan 79—81 (postadress: Box
3190, Stockholm 3; postgirokonton nr
182050).*

(Arbetsnämnden här medtagen ehuru stat-
ligt organ, se närmare sid. 149.)

Ordförande.

Kollberg, J. A., överdirektör.

Vice ordförande.

Björklund, C. G., f. d. borgarråd.

Ledamöter.

Göransson, G. G., vice verkst. direktör; Lund-
ström, W. A., ombudsman.

Ersättare: Öhlin, A. I., verkst. direktör (för
Göransson); Johansson, Erik G., förbundskassör,
stadsfullm. (för Lundström).

Direktör hos arbetsnämnden: Grufman, S.
(se nedan).

Direktörens ställföreträdare, tillika näm-
dens sekreterare: Bergh, E. A. (se nedan).

Tjänstemän.

(Här upptagas befattningshavare, som förut upp-
förts å stadens lönestat under arbetsförmedling-
ens styrelse.)

Direktör (A).

Grufman, S.; t. 10 42 97.

Inspektörer (3 kl.) (17).

Svenson, H. E.; Bergh, E. A.

Förste assistenter (14).

Thunander, K. D.; Traung, f. Bäckström, Märta;
Lindberg, W. Axson; Strömberg, Ch. A. C. W.;
Wagner, S. A.; Olin, M. L. O.

E. o. förste assistent (XIV).

Plomark, E.

Assistenter (1 kl.) (12).

Richert, f. Hesselius, Gunel S. M.; Lidberg,
Delia S.; Becker, f. Mellberg, Hertha A.;
Malmberg, Sigrid E.; Carlsson, Berta M. T.;
Bäcker-Lagergren, Kajsa I. G.; Thysell, Siri
M. Ch.; Nylund, A. Karin.

E. o. assistenter (1 kl.) (XII).

Bormann, B. C.; Johansson, O. E.; Blomqvist, K. G.; Lundqvist, Å. A. G. A.; Karlberg, R. Margit I.; Engvall, G. H.; Pihlblad, J. P.; Dankert, f. Westerlund, D. E. (Dorrit); Howby, F.; Larsson, f. Engberg, Olga E.; Heidenblad, f. Reindahl, Greta K.; Ericsson, f. Lundqvist, Karin H.

Ett första kontorsbiträde (7), två expeditionsvakter (6), en e. o. expeditionsvakt (VI).

Av arbetsnämnden anställda äro dessutom: 53 assistenter, 17 expeditionsbiträden, 17 skrivbiträden, 44 extra tjänstemän samt 4 expeditionsvaktsbiträden.

Huvudkontoret.

Regeringsgatan 79—81 och Brunnsgatan 22 (postadress: Box 3190, Stockholm 3; postgirokonto nr 182050); t. »stadens arbetsförmedling», Arbetsnämndens kansli: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Manliga expeditioner. Expeditionstid: 7—17 (lördagar och dag före helgdag 7—15). Avdelningar för järn- och metallarbetare, hantverks- och fabriksarbetare, handelsarbetare, byggnadsarbetare samt grovarbetare. — Bagarförmedlingen 6—17 och rekryteringsavdelningen för fasta anställningar vid försvarsväsendet 9—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15. — Kommunalarbetareavdelningen 11—14. *Kvinnliga expeditioner.* Avdelning för fabriks- och hantverksarbeterskor 9—17 och avdelning för tvätt- och rengöringsarbeterskor 8—17; lördagar och dag före helgdag stänges kl. 15.

Kontorist- och teknikerförmedlingen.

Smålandsgatan 31 A, 1 tr. och Regeringsgatan 47, 2 tr. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Hotell- och restaurangförmedlingen.

Vattugatan 9 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Affärsförmedlingen.

Norra Smedjegatan 13 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Artist- och musikerförmedlingen.

Riddargatan 35—37, Ö. (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Hemhjälpcentralen.

Brinkebergstorg 14 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Avdelningar för husföreståndarinnor, kokerskor och husor, hembiträden, städerskor och tillfällig hemhjälp. Avdelning för examinerade barnsköterskor, anstaltspersonal, tandsköterskor och tandtekniker.

Bromma hemhjälpbyrå.

Gustavslundsvägen 165, Äppelvikens t. 26 00 67, 26 00 68; expeditionstid: 9—16.

Ungdomsförmedlingen och yrkesvägledningsbyrån.

Västmannagatan 52, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15). Kvällsmottagning tisdagar och fredagar 18—20.

Sjömansförmedlingen.

Skeppsbron 46, C.; t. 10 62 84, 20 27 83 (manl. avd.), 10 73 60 (kvinnl. avd.), 11 16 79 (insjöflottan); telegramadr.: »förhyrning»; expeditionstid: 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Stockholms studentkårers arbetsförmedling och folkskolläraryrkesförmedlingen.

Expedition: Drottninggatan 116, Va.; t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid: 10—16 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Studentförmedlingen avser att anskaffa anställningar åt vid högskolor och universitet studerande ävensom åt därifrån utexaminerade. Folkskolläraryrkesförmedlingen förmedlar lärarplatser av olika slag. Båda samarbeta med studentförmedlingarna i Göteborg, Lund och Uppsala och med läraryrkesförmedlingarna å orter, där sådana finnas samt med övriga offentliga arbetsförmedlingar.

Arbetsberedningskontoret i Stockholm.

Drottninggatan 43 (postadress: Box 3190, Stockholm 3); t. »stadens arbetsförmedling»; expeditionstid 9—17 (lördagar och dag före helgdag 9—15).

Stockholms stads rättshjälpsanstalt.

Rättshjälpsanstalten.

*Klarabergsgatan 31, C.; t. »rättshjälpen»;
expeditionstid: alla helgfria dagar 9—
16 samt dessutom tisdagar 19—20; mot-
tagningstider för anstaltens jurister: 9—
11, 14—15 samt dessutom tisdagar 19—20.
Lördagar och dag före helgdag stänges an-
stalten kl. 14.*

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas in-
tagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom ti-
digare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 17 december
1919 att ombilda stadens förutvarande rätts-
hjälpkontor till en offentlig rättshjälpsanstalt
under benämning *Stockholms stads rätts-
hjälpansstalt*. Den trädde i verksamhet den
1 januari 1920.

Rättshjälpsanstalten har till uppgift att inom
Stockholm i rättsliga angelägenheter tillhandgå
mindre bemedlade och i sådant avseende, bland
annat, lämna råd och upplysningar samt hjälp
med upprättande av handlingar, så ock biträde
vid tvisters biläggande genom förlikning samt
vid utförande av talan i rättegång, anhängiggjord
vid domstol inom anstaltens verksamhetsområde.
Rättshjälpen lämnas kostnadsfritt, dock kan
sökande av vad honom genom anstaltens bistånd
tillvinnes förpliktas lämna ersättning för er-
hållen hjälp. Anstalten bör söka åstadkomma
förlikning mellan parterna, där sådan lämpligen
bör komma till stånd. Framställning om rätte-
gång, som befinnes vara uppenbart ogrundad
eller gagnlös, skall avvisas.

Anstalten står under ledning av en styrelse,
bestående av ordförande och fyra ledamöter.
Ordföranden och suppleant för honom förordnas
av överståthållarämbetet för fyra år i sänder.
Övriga fyra ledamöter jämte två suppleanter för
dem utses av stadsfullmäktige för en tid av två
år. Anstaltens verksamhet utövas under styrel-
sens överinseende genom en direktör med biträde
av erforderlig personal. Direktören skall hava
avlagt de för utövande av domarämbete före-
skrivna kunskapsprov samt förvärvat nödig prak-
tisk erfarenhet genom verksamhet vid under-
domstol eller å advokatkontor. Han må icke
innehava eller utöva annan avlönad allmän eller
enskild tjänst eller idka enskild advokatverk-
samhet. Ej heller må ärende, som inkommit
till anstalten, av något dess biträde övertagas
som enskilt uppdrag.

Författningar m. m. Reglemente för
Stockholms stads rättshjälpsanstalt, fastställt av
k. m:t 31 dec. 1919 (Kf 1919: nr 212), med
ändr. 1 aug. 1930 (Kf 1930: nr 64). Arbetsord-
ning för Stockholms stads rättshjälpsanstalt, an-
tagen av styrelsen 22 dec. 1938 (Kf 1938: nr 82).
Lag 19 juni 1919 om fri rättegång, med ändr.

Styrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1944—1947).

Santesson, P. V., justitieråd.

Suppleant för ordföranden

(utsedd av överståthållarämbetet för åren
1944—1947).

Gestblom, J. A., rådmän.

Övriga ledamöter.

*Höglund, Elsa G., fru, sekreterare.

Lindberg, K. H., advokat.

Lundqvist, E. J., chefredaktör.

*Masreliez, G. V., häradshövding.

Suppleanter.

Braathen, f. Möller, Mix A., kontorschef.

*Larsson, Gustaf K., maskinist.

Sekreterare.

Swartling, E. G. (se nedan).

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse två revisorer jämte två
suppleanter samt överståthållarämbetet en revisor
och en suppleant för granskning av rättshjälps-
anstaltens räkenskaper och förvaltning. Revi-
sor och suppleanter för dem utses för två år.
Nuvarande revisorer och suppleanter äro valda
för åren 1944—1945.

Sandell, C. F. V., rådmän (utsedd av överståt-
hållarämbetet).

Behm, E. O. L., advokat (utsedd av stadsfullm.).

Grönvall, J. K. (Hanna), hembiträde, ordf.
(utsedd av stadsfullm.).

Suppleanter:

Wilhelmsson, E. A., rådman (utsedd av överståthållarämbetet).

Hultgren, f. Stålander, Helena A. J., fru (utsedd av stadsfullm.).

Odholm, C. G. A., direktörsassistent (utsedd av stadsfullm.).

Rättshjälpsanstalten.**Direktör (B).**

Swartling, E. G. (förordn. t. o. m. 28/2 1946);
mottagningstid: se ovan.

Förste biträdande jurist (23).

Hedberg, B. R. R. H.

Biträdande jurister (21).

Wahlström, B. A.; Johanson, O. S.

E. o. biträdande jurister (XXI).

Gustafsson, S. L.; Molander, Sonja A.-M.

Extra biträdande jurist (6,360 kr.).

Fredlund, O. A.

Kontorsassistenter (13).

Johnson, N. S.; Paul, f. Johnsson, Amélie S. L.

Förste kontorsskrivare (11).

Hagström, Karin B. E.; Lagerman, Ebba H. G.

En **förste kontorist** (10), två **kontorskrivare** (9), två **kontorister** (8), två **första kontorsbiträden** (7), ett **e. o. första kontorsbiträde** (VII), ett **e. o. kontorsbiträde** (V), tre **e. o. expeditiionsvakter** (VI), ett **extra kontorsbiträde** (2,400 kr.), ett **extra skrivbiträde** (2,160 kr.), ett **extra expeditiionsvaksbiträde** (1,380 kr.).